

ನೇಸರು

ತಿಂಗಳೊಳೆ

ಮೈಸೂರು ಅಸೋಸಿಯೇಷನ್ ಮಂಬ್ರ್

NESARU TINGALOLE

Vol XX - 1

ಜನವರಿ 2002

ಈ ಸಂಚಿಕೆಯಲ್ಲಿ

In the Association

Karnatakotsava - A Review

• Bhavani

2

ಅಸೋಸಿಯೇಶನ್‌ನಲ್ಲಿ

ಚಂಗಡಿಲಿನಲ್ಲಿ ರುಪ ಮೈಸೂರು ಅಸೋಸಿಯೇಶನ್ ಸದಸ್ಯರ ಸಭೆ

6

ಅಸೋಸಿಯೇಷನ್‌ನಲ್ಲಿ ಚಲನ ಚಕ್ರ ಪ್ರದರ್ಶನ

ಕಲಾವಿದರ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ

• ರೇಖಾ ಮತ್ತು ರಮಣ

7

ಅಧಿನಂದನೆ

8

20 ವರ್ಷಗಳ ಸತತ ಸಂಗೀತ ಕಾಂಪ್ಯೂಟಿಕ ಸೇವೆಯ ಮೈಸೂರು ಸಂಗೀತ ವಿಧ್ಯಾಲಯ

9

ಮತ್ತು ಹಕ್ಕು - ಸಮಾಜದ ಕರ್ತವ್ಯ

10

ವೃಷಭ್ರಾಂತಿ ಮತ್ತು ಅಷ್ಟಾತ್ಸರ

12

ಭರವಸೆಯ ರಂಗ ಪ್ರವೇಶ

14

ಸುತ್ತು-ಮುತ್ತು

14

The Mysore Association, Mumbai

393, Bhaudaji Road, Matunga, Mumbai-400 019.

Tel.: 402 46 47 • Grams: "KARUNADU"

KARNATAKOTSAVA - A REVIEW

A review of the Mega Festival of art & cultural events held at the Mysore Association from 29th November to 9th December 2001

The ten day "Karnatakotsava" festival as a mark of Platinum Jubilee Celebration of the Mysore Association, Mumbai started on 29th November, 2001 with inauguration of exhibition of Paintings, Sculpture and

aspects of arts such as exhibitions of paintings, sculptures, dance, music, dramas and handicrafts, and the festival of Karnataka Food. The exhibition of paintings of artists of Karnataka was organized in co-operation with Lalitha Kala Academy of Karnataka.

Mr. Peter Lewis, Chairman, Karnataka Lalithakala Academy, spoke about their efforts to promote young artists of Karnataka by organising exhibitions and sale of their paintings. On the dias also present were Shri Marishamachar, Registrar of Karnataka

**Inauguration of 'Karnatakotsava' on 29th Nov. 2001,
Guru. Smt. Bhanumati, Shri Guruprasad, Director, Dept.
of Information, President Doreswamy seen on.**

Silks amidst glitter and grandeur. Dr. D.V. Guruprasad, IPS, Director - Dept of Information, Govt. of Karnataka inaugurated the function in the traditional way of lighting the lamp to the accompaniment of Nadaswaram and Mridangam. Later Dr. D V Guruprasad inaugurated the exhibition of paintings and sculptures. The Secretary of Mysore Association, Mr. M.A.N. Prasad mentioned that the festival is going to show in a composite way glimpses of the rich culture and tradition of Karnataka through all

The exhibition of sculpture was organized in co-operation with Shilpakala Academy of Karnataka. Also inaugurated was an exhibition of silks and handicrafts organized by the Mysore Silks Internationals Ltd.

Dr. D.V.Guruprasad mentioned in his inaugural speech that it is nice to see that the organization was striving to keep up with cultural bondings with the state of its members' original abode and also spread its fragrance and flavour among the people of their chosen state of residence. He was very happy to be a part of the gathering.

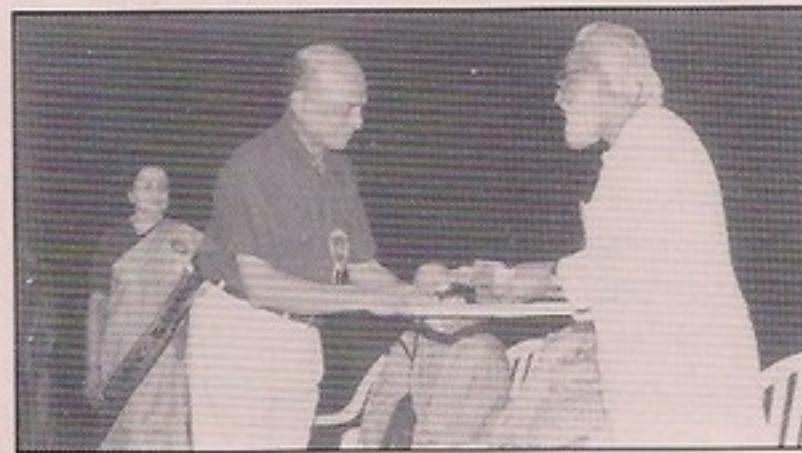

**Mr. Mukesh Sharma, Director, Door Darshan Kendra,
Mumbai inaugurates the Theatre festival
on 1st Dec. 2001.**

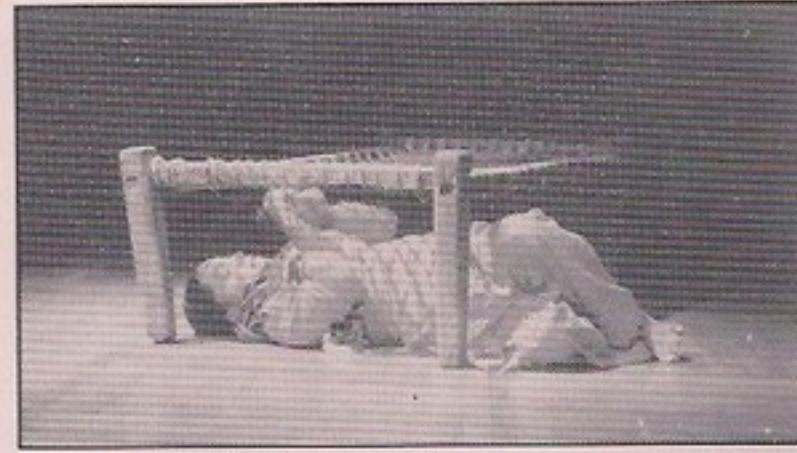
Shilpakala Academy and Karnataka Kalashri Shrimati Bhanumati.

The programme was rounded up with a dance recital in Bharata Natya by Kumari Snehashree of Bangalore, a disciple of Guru Srimati Bhanumati, which was very much appreciated by the audience.

On the third day of 'Karnatakotsava', the ongoing Platinum Jubilee Celebrations of the Mysore Association, Bombay, the drama festival was inaugurated by Dr. Arun Tikekar -Editor in chief, Loksatta Group of Publications, by lighting the traditional lamp

**On Dec. 2, 2001, the Chairperson for the seminar on
Indian Theatre, Mr. M. S. Sathyu is being honoured
By the president Mr. Doreswamy**

A Scene from "Aur Kitne Tukde"
to the accompaniment of Nadaswaram and
Mridangam. Mr. Arun Tikekar is from

A scene from "Huchcheriya Esarina Prasanga"

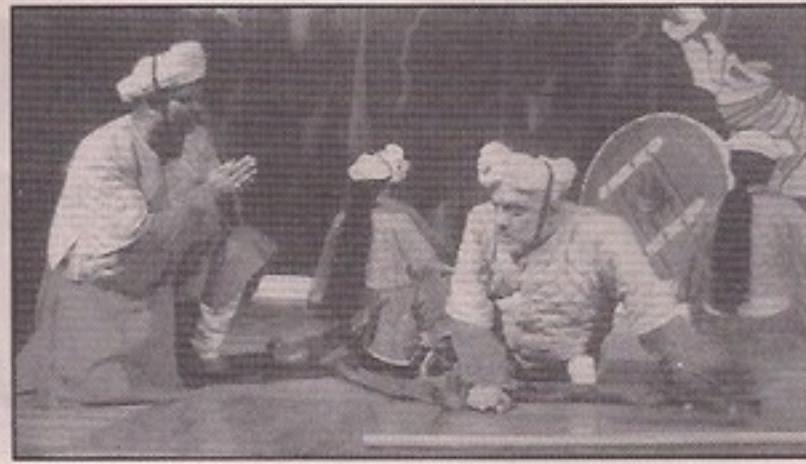
Sholapur and knows a bit of Kannada. In his inaugural speech, Mr. Tikekar mentioned that Language should not be a barrier for theatre lovers and should be able to enjoy any production as its visual impact is eloquent enough to make the audience understand the play.

Another guest on the dais was Mukesh Sharma, Director, Door Darshan Kendra, Mumbai. He has been responsible for staging of the Marathi channel, 'Sahyadri'. Mr. Mukesh Sharma commended the efforts of the Association and announced the support of the Door Darshan in covering the event to the extent possible. R. Nagesh, Director, Karnataka Nataka academy said that it is a pleasure to know that Mysore Association was making an effort to bridge the gap between languages by staging plays in different languages which are originally written in another language. The inauguration was followed by the play "Mahipat Kwanana Tambgi M.A." in Kannada. It is the play adapted from the original Marathi play - "Pahije Jatiche" by the well known playwright Vijay Tendulkar. The play was directed by Walter D'souza

and staged by Prayoga Ranga Bangalore. This play uses a unique technique, Woven round the incidents in the life of Mahipat, the play brings to life the various characters from rural surroundings and depicts their way of life, steeped in superstitions and rigidly gripped by the caste system.

On the Fourth day, Aaranjan of Delhi presented a play in Hindi - Aur Kitne Tukde.

The play is based on Urvashi Butalia's "The other Side of Silence", adapted to Hindi by B. Gauri, and directed by Kirti Jain. It was sponsored by IPTA, Mumbai. The play goes back to Partition of India in 1947 when darkness pervaded, women were trapped in a time machine, their voices silenced and wings clipped. While people rejoiced at the birth of a new nation, the women of Punjab on both sides of the border suffered the loss of their honour and personal happiness. The play revolves around the stories of four women who are stung together by the commonality of their experiences during and after partition. While all of them were victims of the patriarchal concept of honour in some form or the other, their specific circumstances create

A scene from "Kurukshtera Se Kargil Tak"

different tragedies. Three out of these four stories are based on real life characters. The presentation of the play was of a high calibre and most of the well known Hindi Stage and Television artistes were among the audience that day. As mentioned later by Mr. Sonatakke, it was an unique occasion.

After the play, a Seminar was held on Perspectives of Indian Theatre.

Mr. M. S. Satyu chaired the seminar and was the moderator of the session. He said language is not a barrier in theatre or cinema, which has its own language and is understood by all. Language doesn't matter. Theatre does not distinguish between cast, language or age.

Mr. Dinesh Thakur, a well known Hindi Stage and Film artiste, said Hindi is an universal language medium. Theatre has always beyond border. Unfortunately Hindi doesn't have a parent state. No body wants to own Hindi theatre and support it like some of the other regional theatres. The artiste lives for that moment where the lights go off & the curtain goes up. Theatre doesn't claim to change the society. It is not possible to change. It makes the audience

A scene from 'Man Hi Man Dalla Naache'

A scene from 'Aragina Betta'

A scene from 'Rudaali'

to forget the world outside for those few hours that he is inside the auditorium. Actor gives enjoyment and political leader gives hatred. Theatre is possible only on full stomach. He pleaded that everyone should give up hatred and learn to love theatre, performing arts.

Mr. Nagaraj Murthy traced the development and growth of theatre in Kannada. Mr. Kamalakar Nadkarni spoke on Marathi theatre. Both acknowledged the exchanges between the two languages. It is not surprising since they belong to the states bordering each other and have a long history of cultural exchange between them.

Mr. Kanti Madia spoke on the growth of Gujarathi theatre. His was a lively presentation and it was evident that he was a complete theatre artiste. A household name among the Gujaratis, Mr. Kanti Madia is also a successful producer-director. A very interesting point that he made was that the Gujarati audience is willing to pay for a good show and they always find audience. Though there has been a lot of plays adapted from different sources, the Gujarati stage

has always acknowledged the origin and paid the original writer his royalty.

Mr. Kamalakar Sontakke who was substituting for Dr. Shriram Lagoo, said that the theatre is basically regional and only the regional flavour makes it rich and engrossing.

In conclusion, Mr. Satyu said Theatre survives not due to State funding but because of the lovers of theatre among the audience. In Karnataka, Government has supported Tirugata, and Rangayana. In Manipur also theatre enjoys Government support. IPTA is sixty years old yet survives without paying the artists. It's a Peoples' theatre, surviving without government support. Professional competition is organized by Maharashtra State. But by and large, in the Northern region of India, Theatre is seasonal. But only in Mumbai, and also now in Bangalore, theatre is an ongoing activity throughout the year and at any given day, there are at least fifteen plays in different languages being staged all over Mumbai. It is only the love of theatre among the audience that will see it through.

A scene from 'Yayaati'

After the Seminar, a small skit, 'Hucheriya Esarina Prasanga' in Kannada was staged by Prayogaranga of Bangalore. The original story is by K.T. Chikkanna and has been adapted into a play by Ms. S. Sandhya. The play was directed by Sunetra Pandit who enacted the role of the central character of the play, 'Huchcheri'. This is the story of the struggle a poor working woman undergoes and the indifference that meets her in the society. Huchcheri is working in various households to earn a living and perhaps can hardly afford a single meal a day. She wants her daughter to have the best that life could offer. But, when this does not happen, she tries all sorts of guile to win her way. In the end she realizes that respect as a human being is necessary to live in a society. Sunetra Pandit did an excellent job in the role of Huchcheri.

On Monday, 3rd December, 2001, IPTA staged another Hindi play - Kurukshetra se Kargil Tak. This is an adaptation from Kuvempu's "Smashana Kurukshetra", a classic written in old

Well known Kannada poet Laureate Channaveera Kanavi is releasing the cassettes brought out by MSIL on 'Nityotsava'

Mr. Shivanna, Minister of Information, Government of Karnataka inauguates the 'Kavi Kavya Goshti'

The Chairperson for 'Kavi Kavya Goshti', Shri G. S. Shivarudrappa, well known Kannada poet Laureate addresses the gathering

Kannada. Shailaja has done an excellent job in turning it into spoken Kannada and Ramesh Rajhans has rendered this version into Hindi.

Kuvempu's classic ends somewhere after World War II and the holocaust of the partition of India. The present play extends the events to another 50 years to portray Kashmir and Kargil. This play highlights the futility of all wars and the resultant effect of using nuclear weapons in wars, culminating in total destruction and distortion of human race. The play was directed by M.S. Sathyu and beautifully choreographed by Hamsa. The music was provided by Dwarki Krishnaswamy and Tirumale Srinivas with Alaap by Aditi.

On fourth day of the Festival, a Hindi play -'Man Hee Man Dalla Naache'- was presented by Dakshini, Bangalore. The play was sponsored by Udayan, Mumbai. Udayan is an organisation in Mumbai engaged in promoting tasteful theatre activity. The original play is written in Kannada "Nammalagobba Najukayya" by T.N. Seetharam. It is translated into Hindi by Mangal Desai, and directed by R. Nagesh.

This is a story of an honest, upright man who tries to fight corruption and debauchery in society and when all odds are stacked against him heavily, succumbs to its pressures and becomes one with it. It shows how humans try to compromise for the sake of survival and is ready to play a pimp in the face of adversities. Due poor acting and lack of visualisation and poor casting on the part of the director, the play did not meet the audience approval.

On fifth day of the Festival, there was Kannada play 'Aragina Betta'. It was written by Hooli Shekhar, presented by Nandana of Bangalore, and directed by Ratna Nagesh.

The queen of Khosala comes across a

Well known singer C. Ashwat

of Pune. Progressive Theatre Association of Pune is celebrating its Fiftieth Year. The play did not present any new interpretations from what was already enacted by other groups a few years ago at the same venue. The performance was above average in some scenes but generally starchy.

The 'Karnatakotsava' continued for two more days. On Saturday, 8th December, 2001 a gathering of upcoming young singers from Karnataka presented an evening of Light Music, rendering songs written by well known Kannada poets. The compeering was done by two enterprising, young and beautiful girls, Ramya and Sushma. All the singers in the troupe did a fine job and proved that they have a future in this field. The programme was hosted by the Mysore Sales International Ltd.

The last and concluding day of 'Karnatakotsava' on Sunday, 9th December, 2001 saw a bevy of Kannada poets presenting their own works along with that of another well known poet. It was an unique occasion for the audience to see so many laureates assembling under one roof and for the poets to see so many in the audience literally wanting to listen to them. The programme was hosted by the Ministry of Information, Government of Karnataka. Mr. Shivanna, Minister of Information was the Chief guest for the day. The day concluded with well known Kannada singer - composer C. Ashwath enthraling the audience with his mesmerizing singing. C. Ashwath is winner of this year's shishunali Sharif Award.

Thus the 11 day long Karnatakotsava was a festival having many festivals and was one of its kind in Mumbai. All along there was a Karnataka food festival and sale of karnataka silks under Mandara organised by MSIL.

ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ರುವ ಮೈಸೂರು ಅಸೋಸಿಯೇಶನ್ ಪದಸ್ಥರ ಸಭೆ

ಅಸೋಸಿಯೇಷನ್ ಲೀಡರ್ ಅನೇಕ ಸದಸ್ಯರು ಕಾರಣಾಂತರಗಳಿಂದ ಬೆಂಗಳೂರಿಗೆ ಹೋಗಿ ನೆಲೆಸಿದ್ದಾರೆ. ತಾವು ಎಲ್ಲೋ ಇದ್ದರೂ ಅಸೋಸಿಯೇಷನ್ ಬಗ್ಗೆ ಬಹಳ ಅಭಿಮಾನ ತಳೆದಿದ್ದಾರೆ. ತಾವಿದ್ದೇಡೆ ಅಸೋಸಿಯೇಷನ್ ಪರಿಮಳವನ್ನು ಹಬ್ಬಿತ್ತಾರೆ. ಹೆಚ್ಯಾ ನನಪ್ರಗಳನ್ನು ಮೆಲುಕು ಹಾಕಿತ್ತಾರೆ. ಹಾಗೆಯೇ ಅಸೋಸಿಯೇಶನ್ ನೊಡನೆ ಅಸೋಸಿಯೇಶನ್ ನೊಡನೆ ತಮ್ಮ ಬಾಂಧವ್ಯವನ್ನು ಉಳಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ.

ನವೆಂಬರ್ 18ರಂದು ಶ್ರೀಮತಿ ಸಂಧ್ಯಾ ಮೂರ್ತಿ ಮತ್ತು ಶ್ರೀ ಎ.ಕೆ. ಮುಖ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಹಾಗೂ ಡಾ. ಮಂಜುನಾಥ್ ರವರು ಈ ವಿಜ್ಞಾನ ಸದಸ್ಯರನ್ನು ಅಸೋಸಿಯೇಶನ್ ನಿರಂತರವಾಗಿ ಆಕ್ಷಾನಿಸಿ ಭಾರತೀಯ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸಭೆಯನ್ನು ಸೇರಿಸಿದರು. ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು 160 ಜನಗಳು ಸೇರಿದ್ದರು.

ಶ್ರೀ ಎ.ಕೆ.ಮೂರ್ತಿ, ಶ್ರೀಮತಿ ಗೀತಾ ವಿಶ್ವನಾಥ್, ಡಾ. ಮಂಜುನಾಥ್ ಹಾಗೂ ಮಂಜುನಾಥ್ಯಾನವರು ಸಭೆಯನ್ನು ದೀರ್ಘಾವಳಿ ಮಾತನಾಡಿದರು. ಹೆಚ್ಯಾ ನನಪ್ರಗಳನ್ನು ಮೆಲುಕು ಅಸೋಸಿಯೇಶನ್ ಬೆಳೆದು ಬಂದ ಬಗ್ಗೆ ಕುರಿತು ತಯಾರಿಸಿದ ಒಂದು ಸಾಕ್ಷಾತ್ ಚಿತ್ರವನ್ನು ಲಲ್ಲಿ ಪ್ರದರ್ಶಿಸಿದರು. ೨೦ದಿನ ಆಧುನಿಕ ಸುಸಜ್ಜಿ ಭಂಗ್ಯ ಸಫಾಂಗಳಿನವನ್ನು ನೋಡಿ ಎಲ್ಲಾರೂ ಆನಂದ. ಹಿಂದಿನ ಈ ಸದಸ್ಯರಲ್ಲಿ ರನ್ನು ಅಮೃತ ಮಹಾತ್ಮವರ್ಕೆ ಆಹ್ವಾನಿಸಿದರು. ಎಲ್ಲರಿಗೂ ದೀರ್ಘಾವಳಿಪನ್ನೇರ್ವೆ ಇಂದಿದ್ದರು. ಸದಸ್ಯರುಗಳು ಅಸೋಸಿಯೇಶನ್ ನೊಂದು ಹೆಚ್ಯಾನ ಏಳಿಗಿಳಿ ಶುಭ ಹಾರ್ಷಣೆದರು. ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ನಡೆದ ಈ ಸಭೆಯ ಹಾಗೂ ಭೋಜನ ಕೂಟದ ಚಿತ್ರವನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಕಾಳಬಹುದು.

ಬೆಂಗಳೂರಿಗಂತಹ ಹೆಚ್ಯಾ ಕನ್ನಡತನವನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಕಾಳುತ್ತೇವೆ ಎಂದರು. ಮುಂಬೈನಲ್ಲಿ ನನ್ನ ಚತುವು ಪ್ರದರ್ಶನ ವಾಗುತ್ತಿರುವುದು ಬಹಳ ಸಂತೋಷ ಎಂದರು.

ಶ್ರೀ ವಿಶ್ವಲಮೂರ್ತಿಗಳು, ಹಾಗೂ ಶ್ರೀ ಟಿ.ಎ.ನ್. ಸೇತಾರಾಮ ಇಬ್ಬರೂ ತುಂಬು ಹೃದಯದಿಂದ ಮೈಸೂರು ಅಸೋಸಿಯೇಷನ್ ನವರು ಇತರ ಕನ್ನಡ ಸಂಘ ಸಂಸ್ಕಾರನ್ನು ಸೇರಿಸಿ ಮುಂಬೈನ ಅನೇಕ ಬಹಾದ್ದೂರಿಗಳಲ್ಲಿ ಚತುರ್ಗಳ ಪ್ರದರ್ಶನವನ್ನು ವರ್ವೆದಿಸಿರುವುದು ಬಹಳ ಸಂತೋಷ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು.

ಈ ಎರಡು ಚತುರ್ಗಳಿಗೂ ರಾಷ್ಟ್ರ ಪ್ರತಿನಿಧಿರಂತಹ ಗಮನಾರ್ಹ ಲಂತ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷ ಶ್ರೀ ದೋರ್ಕ್ವಾಮಿಗಳರು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ವಿಷಯ ಗುಳಿಕೆಯನ್ನಿಂದಿಂದ ಗೌರವಿಸಿದರು.

ನಂತರ ‘ಮತದಾನ’ ಚಿತ್ರವನ್ನು ಪ್ರದರ್ಶಿಸಲಾಯಿತು. ‘ಮತದಾನ’ ಚಿತ್ರದ ಕಥಾವಸ್ತುವು ರಾಜಕೀಯಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತಹದ್ದು ರಾಜಕೀಯ ಎಂಬ ಜದುರಂಗದಾಳವು ಎಲ್ಲರ ಜೀವನದ ಮೇಲೆ ಹೇಗೆ ಪರಿಣಾಮ ಬೇರುತ್ತದೆ. ಹೆಚ್ಯಾ ಮುಗ್ಗೆ ವ್ಯಾದಿ ರಾಜಕೀಯ ಮುಖ್ಯಾತ್ಮರ ಕೃಗೆ ಸಿಲುಕೆ ಬುನಾವಣಿಗೆ ನಿಂತುತ್ತನ್ನು ವ್ಯಾದಿಸುತ್ತಿರುತ್ತಾನೆ. ನಾಯಕ ರಂಗಲಕ್ಷ್ಮಿ ತಂಡೆಯ ಬಲವಂತಕ್ಕೆ ಕಷ್ಟ ಬಿದ್ದು. ತಾನು ಪ್ರೇರಿಸಿದ ವ್ಯಾದಿನನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ತನ್ನ ಭಾವನ ಎರಡನ್ಯಾಯಾಗುತ್ತಾಳೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ತಂಡ ರಾಮಲಿಂಗೇ ಗೌಡನನ್ನು

Attentive gathering at Bangalore's meet.

ಅಸೋಸಿಯೇಷನ್ ನಲ್ಲಿ ಚಲನ ಚಿತ್ರ, ಪ್ರದರ್ಶನ

ಅಸೋಸಿಯೇಷನ್ ಲೀಡರ್ ಅಮೃತ ಮಹಾತ್ಮವದ ಸಲುವಾಗಿ ನವೆಂಬರ್ 27 ಮತ್ತು 28ರಂದು ಎರಡು ಉತ್ತಮ ಚಲನ ಚಿತ್ರಗಳ ಪ್ರದರ್ಶನವನ್ನೇರ್ವೆ ದಿಸಲಾಗಿತ್ತು.

27 ರಂದು ಅತಿಥಿಗಳಿಗೆ ಶ್ರೀ ವಿಶ್ವಲಮೂರ್ತಿ, ನದೇಶಕ ಶ್ರೀ ಟಿ.ಎ.ನ್. ಐತಾರಂ, ಚತುರ್ದಿನ ನಾಯಕ ಶ್ರೀ ಹೇಮುಂತ್ ಹೆಚ್ಯಾ ಲಾರ್ಯಾಗಳು ಅಗ್ರಹಿಸಿದ್ದರು. ಶ್ರೀ ಪ್ರಸಾದಾರವರು ಸ್ವಾಗತ ಭಾಷಣ ಮಾಡಿದರು. ನಂತರ ಶ್ರೀ ವಿಶ್ವಲಮೂರ್ತಿಗಳರು ನಾಲ್ಕು ಮಾತುಗಳನ್ನು ದಿದರು. ಚತುರ್ದಿನ ಹೆಚ್ಯಾನ್ನು ಶ್ರೀ ಎಸ್.ಎಲ್. ಭೂರಭೂಪತರವರ ಕಾದಂಬರಿ ಮತದಾನವಿಂದ ಆಯ್ದು ಕೊಂಡಿದೆ. ಬಂದ ವಿಜ್ಞಾನ ಅಂತರ್ದಿನ ಹೆಚ್ಯಾ ನನಪ್ರಗಳನ್ನು ವಿಜ್ಞಾನದಲ್ಲಿ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ‘ಮತದಾನ’ ದಂತಹ ಮೂಲ ಚತುರ್ದಲ್ಲಿ ಕಣಾರಿಕದ ಮಲೆನಾಡಿನ ‘ಜನಚೀವನ’ ‘ವೇಷಭಾಷಣ’, ಸಂಸ್ಕೃತ, ವೊದಲಾದವನ್ನು ಜನರಿಗೆ

ತಿಳಿಯದಿಸುತ್ತದೆ ಎಂದರು. ಎರಡನೇ ಚಿತ್ರ ‘ಕಾನೂರು ಹಗ್ಗಿಡಿತಿ’ ಇದು ಕುವೆಂಜುರವರ ಕಾದಂಬರಿ “ಕಾನೂರು ಹಗ್ಗಿಡಿತಿ ಸುಖ್ಯಮ್ಮೆ” ಆಧಾರಿತ ಮೂರ್ತಿ ನಂಬಿಕೆಗಳನ್ನು ಧಿಕ್ತರಿಸಿ ಜೀವನವನ್ನು ನಡೆಸುವ ಬಗೆಯ ಕಥೆ, ಕಾದಂಬರಿಯನ್ನು ಓದಿ ಪ್ರಭಾವಿತನಾಗಿ ಚತುರ್ಗಳಿಂದ್ದೇವೆ ಎಂದರು. ವಿಲಾಮೂರ್ತಿಗಳರು, ಶ್ರೀ ಟಿ.ಎ.ನ್. ಸೇತಾರಾಮ, ಶ್ರೀಮತಿ ತಾರಾ, ಹಾಗೂ ಶ್ರೀ ಹೇಮುಂತ್ ಹೆಚ್ಯಾ ಲಾರ್ಯಾಗಳ ಪರಿಚಯವನ್ನು ಮಾಡಿಸಿದರು. ಶ್ರೀ ಟಿ.ಎ.ನ್. ಸೇತಾರಾಂರವರು ಮಾತನಾಡಿ ಕಾದಂಬರಿ ಗಳನ್ನು ಚತುರ್ದಿನ ಮಲೆನಾಡಿನ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ಪ್ರಭಾರವಾಗುತ್ತದೆ. ಅಕ್ಷರ ಮಾಡುವುದನ್ನು ಧೃತಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ತರಬೇಕು. ರಂಜನೆ ಸದಭಾರತ ಎರಡೂ ಸೇರಿಯಾದ ರಂಜನೆಯ ಅಂತರ್ಗಳು ಅಡಕವಾಗಿರುವ ಚತುರ್ಗಳನ್ನು ತೆಗೆಯಬೇಕು ಎಂದರು. ವಿಶ್ವಲಮೂರ್ತಿಗಳ ವಿಜ್ಞಾನದಲ್ಲಿ ಕಣಾರಿಕದ ಮಲೆನಾಡಿನ ವಿಷಯ ನಿಲ್ಲಿಸುತ್ತಾರೆ, ಸಾಹಿತ್ಯಗಳು ಚಳುವಳಿಗಾರರು ಮಾಡದ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ.

FOR ALL YOUR DOMESTIC AND INTERNATIONAL TRAVEL ARRANGEMENTS

CONTACT

A AUGUST TRAVEL SERVICE

**Agents For
INDIAN AIRLINES &
JET AIRLINES**

REGD. OFFICE :

3/15, ASHIANA, SECTOR 17,

VASHI, NAVI MUMBAI

PHONES : 789 1970 * 789 1972

789 2451

GRAMS : AUGTRASERV

ALSO AT :

2/16, KABBUR HOUSE,

SION (E), MUMBAI-400 022.

PHONES : 407 2984 * 409 3573

407 7750

Hemant Hegde, T. N. Seetaram and Tara at the press conference called during film festival on 27th Nov 2001

ರಾಜಕೀಯ ಮುಖಿಯರು ತಮ್ಮ ಬಲಿಪತ್ರವನ್ನಾಗಿ ಮಾಡುವುದು. ಪ್ರಕೃತಿಗೊಡನಂತಹ ರಾಜಕಾರೆಯ ರಾಜಕೀಯದ ವಿಷ ವರ್ತುಲಗಳಿಗೆ ಸಿಲುಕ ರಾಮಲಿಂಗೇರ್ಗೊಡ ಈಸ್ವಾಸ್ವಮನ್ನು ಕೊಡುಕೊಂಡು ಅತ್ಯಹತ್ಯೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾನೆ. ಹೀಗೆ ಇನ್ನು ಅನೇಕ ಫೋಟೋಗಳು ರಾಜಕೀಯವನ್ನು ದೃಷ್ಟಿ ಪ್ರಭಾವದಿಂದ ವಾನುಷ್ಟಿಸುತ್ತಿದ್ದು.

ಹೀಗೆ ಮಾನಸಿಕಗೊಂಡಳಕ್ಕುಲಾಗಿತ್ತಾನೆ ಎಂಬುದು ಚಿತ್ರ ವಸ್ತು.

ಎರಡನೇಯ ದಿನ ನವೆಂಬರ್ 28ರಂದು ಮಧ್ಯಾಹ್ನ ಪತ್ರಿಕಾ ಸಂಪಾದಕರ ಸಭೆಯನ್ನು ಏರ್ಪಡಿಸಲಾಗಿತ್ತು. ವರ್ಷಾಂಚ್ಯೇನ ಪ್ರಸಿದ್ಧ ದಿನ ಪತ್ರಿಕೆಗಳಾದ 'ಶಾದಯವಾರ್', 'ಕನಾಡಿಕ ಮುಲ್ಲ', 'ಮೇಗಾರ್' ಮೆದಲಾದ ಪತ್ರಿಕೆಗಳ ಸಂಪಾದಕರು ಸಂದರ್ಶಿಸಿದರು. ಹಾಗೂ ಮೈಸೂರು ಅಸೋಸಿಯೇಷನ್‌ನಿಂದ ತಿಂಗಳೊಳೆ 'ನೇಸರು' ಎನ್ ಸಂಪಾದಕರ ಮಂಡಿಯರು, ಶ್ರೀಗಳಾದವಿರಲ ಮೂರ್ತಿ, ಚ.ಎ. ಸೀತಾರಾಂ, ಹೇಮಂತ್ ಮತ್ತು ಶ್ರೀಮತಿ ತಾರಾಪರಾಣ್ ಮಾಡುತ್ತಿರುತ್ತಿರಬಹುದು.

ಸಂದರ್ಶಿಸಿದರು.

ಸಂದರ್ಶನದ ನಂತರ ಚಲನ ಚಿತ್ರ, ಪ್ರದರ್ಶನ, ಶ್ರೀಗಿರೀಶ್ ಕಾನಾಡಾ, ಶ್ರೀಮತಿ ತಾರಾ, ಶ್ರೀಮತಿ ಅರುಂಥತಿ ನಾಗ್ ಮೆದಲಾದವರು ಮುಖ್ಯವಾತ್ರ ದಲ್ಲಿದ್ದಾರೆ. ಸುಭೂತಿ ನಿಗೆ ಹೆಗ್ಡೆ ಡಿಯ್ ಕೆವಲ ಸ್ವಾನ ಮಾತ್ರ, ಗಂಡ ಚಂಡ್ರೇಗೊಡನದರ್ವರ್ತಿ ತೋಷಕ್ಕಿಗೆ ಒಳಗಾಗುತ್ತಾರೆ. ಸಂತಾನವಿಲ್ಲದ ಲವರನ್ನು 'ಬಂಚೆ' ಎಂದು ಹೀಯಾಳಿಸುತ್ತಾನೆ. ಅನೇಕ ದುಕ್ಕಿಟಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಸುಕೊಂಡಿರುತ್ತಾನೆ. ಕೂರವರ್ತನೆ, ಉಳಿಗಾದವರ ಶೋಷನೆ ಮಾಡುತ್ತಿರುತ್ತಾನೆ. ಅಣ್ಣ ತಮ್ಮಂದಿರ ಮತ್ತು ಇಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯಾವಂತರಾಗಿ ಸಹಕುಟುಂಬವನ್ನು ಒಡೆಯುವುದು ಬೇಡ ಎಂದು ಒಳೆಯು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಸುವುದು ಮಾಡಿಸುವುದು ಚರ್ತುದ ಸ್ತುತಾರ್ಹವಾದ ಅಂತ. ಆದರೆ ಚಂಡ್ರೇಗೊಡ್ ಇದನ್ನು ಧಿಕ್ಕರಿಸುತ್ತಾನೆ. ಚರ್ತುವು ಹೆಚ್ಚಿಯ ಜನರಿಂದ ನೈಜತೆಯನ್ನು ಪ್ರತಿ ಬಂಬಿಸುತ್ತದೆ. ಎರಡು ಚರ್ತುಗಳನ್ನು ಪ್ರೇಕ್ಷಿಸುತ್ತಿರು ಆನಂದಿಸಿದರು. ಇಂತಹ ನೈಜತೆಯ ಚರ್ತುಗಳು ಹೆಚ್ಚು ಮಾಡಿ ಬರಲಿ.

ಕಲಾವಿದರ ಸಂದರ್ಶನ

ನೇಸರು : ಸೀತಾರಾಂ ಅವರೆ, 'ಮತದಾನ' ಕಾನೂರು ಹೆಗ್ಡೆಡಿ...?' ಚರ್ತುಗಳಿಗೆ ಪ್ರಶ್ನೆ ಬಂದಿದೆ ಅಭಿನಂದನೆಗಳು. ಈ ಚರ್ತುದ ಮೂಲಕ ನೀವೇನು Message ಕೊಡುವ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿದ್ದಿರಿ?

ಸೀತಾರಾಂ : ಒಂದು ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಮಾಣಿಕ ಕರೆಯನ್ನೇ ನಂಬಿಕೊಂಡಿದ್ದು ಜನ ಈಗ ಅಪ್ಪಾಮಾಣಿಕೆ ಎಲ್ಲಿದೆ ಇದ್ದೇ ಇದೆ. ಅನ್ನು ವ ಸ್ವಿತ್ತಿಗೆ ತಲಪಿದ್ದಾರೆ. ಸ್ವೀತಿಕ ಮಟ್ಟೆ ಹೀಗೆ ಕೆಳಗಿಳಿಯುತ್ತಿದೆ. ರಾಜಕೀಯದಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬರ ನ್ನೊಬ್ಬರು ಯಾವ ರೀತಿ ಉಪಯೋಗಿಸಿ ಹೊಕ್ಕಿರೆಮತ್ತು ಗುತ್ತಮಧ್ಯೇಯವನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದು 'ಮತದಾನ' ದ ಕಥಾ ನಾಯಕ ದಾಕ್ಷರ್ ಕೂಡಾ ಹೀಗೆ ಈ ಜಾಲದಲ್ಲಿ ಸಿಕ್ಕಿದ್ದು ಅಸಹಾಯಕ ಎಂಬುದರ ಮೂಲಕ ನಮ್ಮ ಪ್ರಸ್ತುತ ವಾಸ್ತವವನ್ನು ಪ್ರೇಕ್ಷಿಸುತ್ತಿರಬಹುದು.

ಮುಂದೆ ತರೆದಿದುವ ಪ್ರಯತ್ನ 'ಮತದಾನ' ಚರ್ತುದಲ್ಲಿ 'ಕಾನೂರು...' ಚರ್ತುದಲ್ಲಿ ಮಲೆನಾಟಿನ ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕ ಬದುಕು ವುತ್ತು ಅಂದಿದ್ದು ಅಂಥರ್ಥದ್ದು, ಶೋಷನೆಯನ್ನು ತೋರಿಸಲಾಗಿದೆ.

ನೇಸರು : ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಕರುತೆರೆಯ ನಿರ್ದೇಶಕ ರಾಗಿಯೂ ನೀವು ಹೇಳುವಾಗಿ ಯಾಗಿದ್ದಿರಿ. T.V. ಸೀರಿಯಲ್ ಗಳಲ್ಲಿ ಕಂಡು ಬರುವ ಸ್ವೀತಿಗಳು ಸಾಮಾನ್ಯ ಜನರನ್ನು Confuse ಮಾಡಿಸುತ್ತದೆ ಅಂತ ನಿಮಗೆನ್ನಿಸುವುದಿಲ್ಲವೇ?

ಸೀತಾರಾಂ : ಬದುಕಿನಲ್ಲಿ ಇರುವುದನ್ನೇ ನಾವು ಸೀರಿಯಲ್ ಗಳಲ್ಲಿ ತೋರಿಸೋದು ನೀವು ನೋಡುವ ಸೀರಿಯಲ್ ಗಳು ಇವೊಂದು Move ಮಾಡತ್ತೀಂತ ಅನ್ನಿಸರಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ನಿರ್ದೇಶಕನಾಗಿ ನಾನು

ಬಯಾನೋದು ನಿಮ್ಮನ್ನು ಅದು ಅಲೋಚನೆಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಅಂತಲ್ಲೆ ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಬಾನೆಲ್ಗಾಗೆಲ್ಲಲ್ಲಿ ಕವಾಡ ಸೀರಿಯಲ್ ಗಳು ಬಳಸಿಯಾದೆ. ಹಾಗಾಗಿ ನೀವು ಈ ರೀತಿ ಅಜಾದನೆ ಮಾಡುತ್ತಿರಬಹುದು.

ನೇಸರು : 'ಮತದಾನ' ದ ನಾಯಕ ತಂದೆಯ ಅತ್ಯಹತ್ಯೆಯ ನಂತರ ಗಂಡನನ್ನು ಪ್ರತಿಭಾಷಿಸಿ ಹೊರಬರುತ್ತಾರೆ. ವರ್ಷಾಂಚ್ಯೇನೇ ಅವರು ಹಾಗೇ ಮಾಡಿರಬಹುದ್ದಿಲ್ಲವೇ?

ಸೀತಾರಾಂ : ಯಾವುದೇ ಪ್ರತಿರ್ಯಾಯ ತನ್ನ ತಾಳಿಯ ಮುತ್ತಿಯನ್ನು ಮೀರಿದಾಗಷ್ಟೇ ಸ್ವೀಚಕ ರಕ್ತಿಯನ್ನು ಪಡೆಯೋದು ನಮ್ಮ ನಾಯಕಗೂ ಹಾಗಾಗಿದೆ.

ನೇಸರು : ತಾರಾ ಅವರೆ, ನಿಮಗೆ 'ಕಾನೂನು....' ಚತುರ್ಮಾಡುವಾಗೆ ಇದು Out - dated ಅನ್ನಿಸಿಲ್ಲೇ?

ತಾರಾ : ಈ novel ಒಂದು ಶಾಖಾಗಳೇ 60 ವರ್ಷಗಳಾಗಿವೆ. ಅಂತ ಕಾಣಿತ್ತೇ ಇಲ್ಲ ತೋರಿಸಿರೋದು ಅಂದಿನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ನಾಯಕಿಯಾಗಿ ನನ್ನ ಕೆಲಸ ನಿರ್ದೇಶಕರನ್ನು ಪ್ರತಿಬಂಧಿಸುವುದು ಅದನ್ನು ನಾನು ಸಮರ್ಪಿಸಿಕಾಗಿ ಮಾಡಿದ್ದೇನೆ, ಅಂತ ನನ್ನ ನಂಬಿಕೆ.

ನೇಸರು : ನೀವು ನಷ್ಟಿಸಿದ ಎರಡೂ ಚರ್ತುಗಳಿಗೆ ಪ್ರಶ್ನೆ ಬಂದಿದೆ ನಿಮ್ಮ ಮುಂದಿನ ಯೋಜನೆಗಳೇನು?

ತಾರಾ : 16 ವರ್ಷಗಳಿಂದ ನಾನು ನಡೆಸುತ್ತಾ ಬಂದಿದ್ದೂ, ಸಹಸ್ರಮಾನದಲ್ಲಿ ನಾನು ಹೇಳಿ ಹೆಚ್ಚಿದ್ದೇನೆ. ಪ್ರತಿಚರ್ತು, ನನಗೆ ವಾರವಾಗಿದೆ. ನನಗೆ ಶಿಗುವ ಅವಕಾಶದಲ್ಲಿ ಉತ್ತಮ ಅಭಿನಯ ನೈಡಬೇಕಿಂಬಂದೇ ನನ್ನ ಆಸೆ.

ನೇಸರು : ಹೆಗ್ಡೆಡಿಯಾಗಿ ಚರ್ತುಗಳೇ ಬಂದಾಗ ನಿಮಗೆ ಕುವೆಂಪು ಅವರ ಸುಭೂತಿ ಮುಖ್ಯಗಿರಿಯೋ ಕಾನಾಡರದ್ದೋ?

ತಾರಾ : ಕಾದಂಬರಿಯನ್ನು ಓದಿದ್ದೇನೆ. ಕುವೆಂಪು ಸುಭೂತಿ ಕೂಡ ನಂಗೆ ಇಷ್ಟಾಗಿ.

ನೇಸರು : ಹೆಗ್ಡೆ ಡಿಯಾಗಿ ಚರ್ತುಗಳೇ ಬಂದಾಗ ನಿಮಗೆ ಕುವೆಂಪು ಅವರ ಸುಭೂತಿ ಮುಖ್ಯಗಿರಿಯೋ ಕಾನಾಡರದ್ದೋ?

ತಾರಾ : ಕಾದಂಬರಿಯನ್ನು ಓದಿದ್ದೇನೆ. ಕುವೆಂಪು ಸುಭೂತಿ ಕೂಡ ನಂಗೆ ಇಷ್ಟಾಗಿತ್ತು. ನಿರ್ದೇಶಕ ಮಾಡಿದ ಮುಂತಾ ಹೆಗ್ಡೆ ಅವರ ಸುಭೂತಿ ಮುಖ್ಯಗಿರಿಯೋ ಕಾನಾಡರದ್ದೋ?

ಹೇಮಂತ್ : 'ಮತದಾನ' ಪ್ರತಿ ಹಂತದಲ್ಲಿ ನನಗೆ ಒಂದು ರೀತಿಯ ಅವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಅನುಭವ. ಸಿವಿಲ್ ಪ್ರಾಂತದಲ್ಲಿ ಹೇಸರು ವಾರಿದ ದಿಗ್ಗಜರೊಂದಿಗೆ ಕೆಲಸ ವಾಡಿದ್ದು ತುಂಬಾ ಚೆನ್ನಾಗಿತ್ತು. ಸೀತಾರಾಂ ವುತ್ತು ವಿಶ್ಲೇಷಿಸಿದ್ದಿಗೆ ನನ್ನ ಕೃಜ್ಞತೆಗಳು.

ನೇಸರು : ನಿಮ್ಮ ಮುಂದಿನ ಯೋಜನೆಗಳೇನು?

ಹೇಮಂತ್ : ಸದ್ಗುರುದಲ್ಲಿ ನಾನು ಒಂದು ಬಿ.ಎ. ಸೀರಿಯಲ್ ನಿರ್ದೇಶಿಸುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. "ಈ T.V." ಯಲ್ಲಿ ಆ ಸೀರಿಯಲ್ ಕಾಗಾಗೇ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಿತ್ತದೆ. ನಿಸಿಸುವ ಅವಕಾಶ ಸಿಕ್ಕಿದರೆ ನಷ್ಟಿಸುವ ಆಸೆಯಂತೂ ಇದ್ದೇ ಇದೆ.

ಸಂದರ್ಶನಕಾರರು : ರೇಖಾ ಮತ್ತು ರಮಾ

ಅಭಿನಂದನೆ

ನಮ್ಮ ಅಸೋಸಿಯೇಷನ್‌ನ ಹಿರಿಯ ಸದಸ್ಯರಾದ ಶ್ರೀ ಎ.ಕ. ಮುಹಿತ್ಯಾಯವರನ್ನು ಮುಂಬೈನ ಏಂಜಿನಿಯರಿಂಗ್ ಮಾಡಿಕಲ್ ಸಂಸ್ಥೆಯು ("MAMI" ಸಂಸ್ಥೆಯು ("Mumbai Association of Moving Images")) ಉತ್ತಮ ಭಾಯಾ ಚಿತ್ರಕಾರರಿಂದ ಪ್ರಶಸ್ತಿಯನ್ನು ನೀಡಿ ಪ್ರೇರಣೆಯಿಡ್ದಾರೆ. ಈ ಸಂಭಾಧದಲ್ಲಿ Kodak ಸಂಸ್ಯೇಯಿಂದ Technical par excellence ಎಂಬ ಮೆಚ್ಚುಗೆಯನ್ನೂ ನೀಡಲಾಯಿತು. ಇವರು ಮುಂದಿರಿಸಿದರು. ಯಾಲ್ಯೂಡಿಂದಲೂ ಇವರಿಗೆ ಯಾವ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ದರ್ಶಿಸುತ್ತಾರೆಯೇಂಬ ಹಂತಲ. ಹೀಗಾಗೆ ಸಿನ್ಮಾಕ್ಟ್ರಿಪ್ಸ್‌ನ್ನು ಆಯ್ದು ಮಾಡಿಕೊಂಡರು. ಈ ಆಸೋಸಿಯೇಷನ್ ಮುಂಬೈಗೆ ಒಂದು ನಿರಾಶರಾಗಿ ಹಿಂದಿರುಗಿದರು. ನಂತರ ಬೆಂಗಳೂರಿನ "Occupational

ನಮ್ಮ ಅಸೋಸಿಯೇಷನ್‌ಗೆ ಸದಸ್ಯರಾದರು. ಇವರು ಇಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಾರಿಗೂ 'ಕುಟ್ಟಿ' ಎಂದೇ ತಿರಿಪರಿಚಿತರು. 'ಲಲತ ಕಲಾ ವಿಭಾಗ' ವನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಿದವರು ಶ್ರೀ ಕೃಷ್ಣರಾಜು ಮೆಡಲ ಸಂಸ್ಕರಿತ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ, ಅಸೋಸಿಯೇಶನ್‌ನ ನನಗೆ ಮೆಡಲ ಮನೆ ಎಂದು ಎ.ಕ. ಮುಹಿತ್ಯಾಯವರು ತಮ್ಮ ಭಾವನೆಗಳನ್ನು ಹಂಚಿಕೊಂಡರು. ಇವರ ಪಿಟೀಲು ವಾದನದ ಕಳೆ, ನಾಟಕಗಳಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಆಸಕ್ತಿ. ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ 2 ನಾಟಕಗಳನ್ನು ಆಡಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ವೇದಿಕೆಗೆ ಹಾಗೂ ದೃಶ್ಯಗಳಿಗೆ ಬೇಕಾದ ಪರಿಕರಣಗಳನ್ನು ತಾವೇ ತರುತ್ತಿದ್ದರು. ರಂಗ ಸಜ್ಜಿಕ್ಕಿಯಲ್ಲಿ ಎತ್ತಿದ ಕೀ, ರಂಗ ಮಂಡದ, ತಂತ್ರಗಳು, ಕುಶಲತೆ ಎಲ್ಲವನ್ನು ನವೀಕರಿಸಿದ್ದಾರೆ. ನಾಟಕಗಳನ್ನು ಬರೆದು ನಿರ್ದೇಷಿಸಿ, ಆಡಿಸಿ ತಾಫ್ ಹಾತ್, ವಹಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅನೇಕರಿಗೆ ತರಬೇತಿ ನೀಡಿದ್ದಾರೆ. ಅಸೋಸಿಯೇಷನ್ ಇಂದಿನ

ಕೃತಜ್ಞಗಳನ್ನು ಹೇಳಲು ಶಬ್ದಗಳು ಕಿಡಿಮೆ ಎಂದರು. "ನಾನು ಹಾಕಿದ ಸಸಿಯನ್ನು ಖೂಬಿಸಿ, ನೀರಿದು ಬೆಳೆಸಿ ಇಂದು ಭಲಕೊಡುವಂತೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಇವರಿಬ್ಬರು" ಎಂದು ಪುಂಬು ಹೃದಯದಿಂದ ಹೇಳಿದರು.

ಉವ್ವತ ವುಹೋತ್ತ್ವವ ವುತ್ತು ಕನಾಟಕೋತ್ತರವದ ಈ ತುಭ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಶ್ರೀ ಎ.ಕ. ಮುಹಿತ್ಯಾಯವರನ್ನು ಆಹ್ವಾನಿಸಿ ಅಸೋಸಿಯೇಷನ್ ಆಡಳಿತ ವರ್ಗದವರು ಪ್ರೀತಿಯ ಕರುಕಾಣಕೆಯಾಗಿ ನೀಡಿ ಸನ್ನಾನಿಸಿದರು. ಅಸೋಸಿಯೇಷನ್ ಪರವಾಗಿ ಶ್ರೀಯುತಂಗ ಅಭಿನಂದನಗಳು.

Prize Distribution function for the Annual Sports Talents Competition will be held on Saturday 26th January 2002 at 7.00 p.m. at Conference Hall, 1st Floor, Mysore Association.

Shri V. K. Murthy is being honoured by the President Shri Doreswamy.

Institute" ನಲ್ಲಿ "Cinema tography" ಯಲ್ಲಿ ಶ್ರೀ ಪದ್ಮ ಮುಂಬೈಗೆ ಒಂದು ಭಾಯಾ ಚಿತ್ರಕಾರವನ್ನು ಗ್ರಾಮೀಣ ವನ್ನು ಗೀಗಿಸಿಕೊಂಡರು. ಹಂತಹಂತವಾಗಿ ಕೇರಿಯ ಶಿವರಕ್ಕೆ ಇದರು. ಇವರು 50ಕ್ಕೂ ಹೆಚ್ಚು ಚತ್ರಗಳಿಗೆ ಚಿತ್ರಕರಣನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಖ್ಯಾತ ನಟ ದಿ ಗುರುದತ್ತರವರ ಎಲ್ಲಾ ಚತ್ರಗಳನ್ನು ಇವರೇ ಚಿತ್ರಕರಿಸಿದ್ದಾರೆ. 'ಪ್ರಾಸ್' 'ಕಾಗ್ಟ್' ಕ್ಷೇತ್ರಾಲ್' ಇನ್ನೂ ಅನೇಕ ಚತ್ರಗಳಿಗೆ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ಬಂದಿದೆ. ಕಲ್ಪತ್ರದ ಒಂದು ಸಂಸ್ಯೇಯಿಂದ 'ಬಂಗಾರದ ಪದಕ' ದೊರೆತಿದೆ. 'ಭಿಲಂ ಫೇರ್ ಪ್ರಶಸ್ತಿ', 'ಕನಾಟಕ ನಾಟಕ ಲಕ್ಷದೆವಿ'ಯ ಪ್ರಶಸ್ತಿ, 'ಚತ್ರ ವಿಮರ್ಶಕನ ಪ್ರಶಸ್ತಿ' ಹಿಗೆ ಇನ್ನೂ ಅನೇಕ ಪ್ರಶಸ್ತಿಗಳು ಲಭಿಸಿವೆ, ಶ್ರೀಯುತರು ನಿಷ್ಣಾತ ಪಿಟೀಲು ವಾದಕರು, ಸಣ್ಣ ಪಂಚಾಂದರೂ ಸಂಗೀತದಲ್ಲಿ ಆಸಕ್ತಿ ಮತ್ತು ಸಂಗೀತ ಪ್ರಮುಖರೂ ಸಹ.

ಇವರು ಮುಂಬೈಗೆ ಒಂದು ಮೇಲೆ 1946ರಲ್ಲಿ

ಅನೇಕ ನಾಟಕಕಾರರು ಇವರಿಂದಲೇ ತರಬೇತಿಯನ್ನು ಪಡೆದವರು.

ಸ್ವೀ ಹಾತ್ರಗಳನ್ನು ಸ್ವೀಯರಿಂದಲೇ ಮಾಡಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. 'ಕ್ಷೇತ್ರಾಂ' ಪರ್ವತವಾಟಿ ದಾರಧಿ ದಿಕ್ಕಿತ ಇವರೆಲ್ಲರ ನಾಟಕಗಳನ್ನೂ ಆಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಕಲಾ ಕೇಂದ್ರದ ನಾಟಕೋತ್ತರವಕ್ಕ ಪ್ರತಿವರ್ಷ ಮಾ ನಾಟಕಗಳನ್ನು ಮುಂದಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಇಂಗ್ಲೀಷ್ ಕಾದಂಬಿಗಳನ್ನು ಕನ್ನಡಕ್ಕೆ ಅನುವಾದಿಸಿ ನಾಟಕಗಳನ್ನು ಆಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ವಂದಗಾನಗಳ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಮಾಡಿಸಿದ್ದಾರೆ.

"ಅಸೋಸಿಯೇಷನ್ ನನ್ನ ಬಾಂಧವು ಮರಿಯಲಾಗಿದೆ ಅಸೋಸಿಯೇಶನ್ ನನಗೆ ಮೆಡಲ ಮನೆ" ಎಂದು ಎ.ಕ. ಮುಹಿತ್ಯಾಯವರು ತಮ್ಮ ಭಾವನೆಗಳನ್ನು ಹಂಚಿಕೊಂಡರು. ಡಾ ಮಂಜುನಾಥ ಮತ್ತು ಮಂಜುನಾಥಯ್ಯನವರನ್ನು ದಂಡಿಗಳು ಬಹಳವಾಗಿ ಮೆಚ್ಚಿಕೊಂಡರು ಮತ್ತು

TRIMURTI
JEWELLERS
GOLD AND DIAMOND
ORNAMENTS

460/4, Venkatesh Niwas,
Ground Floor,
Bhaudaji Road,
Opp Mysore Association,
Matunga (C.Rly.) Mumbai-19.

Phone : 402 34 85

20 ವರ್ಷಗಳ ಸತತ ಸಂಗೀತ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಸೇವೆಯ ಮ್ಯಾನ್ಯಾರು ಸಂಗೀತ ವಿದ್ಯಾಲಯ

ಸಂಗೀತ ತಾಲಿಗಳನ್ನು ನಡೆಸುವುದೇ ಕಛ್ಚು
ಅದರಲ್ಲಾಗ ಮೇರನಾಡಾದ ಮುಂಬಣಿಯಲ್ಲಿ
ಕನ್ನಡ ವುಕ್ಕಿಳನ್ನೂ, ಸ್ಥಳಿಯನ್ನು
ವುಹಾರಾ ಷ್ಪೈಯರನ್ನು ಒಲಿಷಿಕೊಂಡು
ಕನಾಟಕ ಮತ್ತು ಹಿಂದೂಖಾನಿ ತಾಸ್ಸಿಯನ್ನು
ಸಂಗೀತ ಶಿಕ್ಷಣ ವುತ್ತು ಖಾಂಸ್ಯತಿಕ
ಚಿಪ್ಪುವಚಿಕೆಗಳನ್ನು ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿ ಕಳೆದ 20
ದರುವಗಳಿಂದ ಕನ್ನಡ ಮಹಿಳೆಯೊಬ್ಬರು
ನಡೆಸುತ್ತಿರುವುದೆಂದರೆ ಅದು ಒಂದು ಉನ್ನತ
ರಾಧನೆಯೇ ಸರಿ.

జీవనేషాయక్కగి తాయ్యడాద కన్నదద
నెలవన్న బిట్టు హోరనాడినల్లి నెలసి జీవనవన్న
సాగిస్తు తమ్ముల్లి రువ ప్రతిభేయన్న ప్రదర్శిసి
కన్నద భావా, సాంస్కృతిక సేవేయన్న
మూడుత్తిరువచ్చరు అనేక మంది. ఇంతకపరల్లి
ప్రస్తుత ముంబయియల్లి డోంబివలియల్లి
నెలసిరువ నాగభూషణా దంపతిగళన్న
హసించిపుచు.

ಮೈಸೂರು ವರ್ತಿದ್ವಾಲಯದ ಬಿ.ಎ., ಕರ್ನಾಟಕ ಸಂಗೀತ ಪರೀಕ್ಷೆ ಮಂಡಳಿಯ ಸೇನಿಯರ್ ಗ್ರೇಡ್ ನಲ್ಲಿ ಪ್ರಥಮ ರ್ಯಾಂಕ್ ಹಾಗೂ ವಿದ್ರುತ್ತೊ ಪದವಿ ಪಡೆದ ಶ್ರೀಮತಿ ಉಮಾನಾಗಭೂಪತ್ರೋರವರು, ವಿವಾಹದ ನಂತರ ಡೆಲಂಬಿವಲಿಯಲ್ಲಿ ನೆಲ್ಸನ್ ಮತ್ತೊಂದಿಗೆ ಸಂಗೀತ ಶಿಕ್ಷಣ ಕೊಡಲಾರಂಭಿಸದರು. ಅವರ ಮತ್ತು ಪತಿಯು ನಿಸ್ಸುಧ್ರ್ಯ ಸೇವೆ ಮತ್ತು ತ್ಯಾಗದ ಫಲವಾಗಿ ೯೦ದು “ಮೈಸೂರು ಸಂಗೀತ ವಿದ್ವಾಲಯ” ಮುಂಬಿಯಾಯಿ ಒಂದು ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಸಂಸ್ಥೆಯಾಗಿ ಬೆಳೆದು ನಿಂತಿದೆ.

180ಕ್ಕೂ ಹೆಚ್ಚು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ವ್ಯಂದವನ್ನು
ಹೊಂದಿರುವ ಈ ಸಂಗೀತ ವಿದ್ಯಾಲಯದಲ್ಲಿ ಕನಾಟಿಕ
ಸಂಗೀತ ಶೈಲಿಯ ಹಾಡುಗಾರಿಕ, ಏಣಿ, ಪಿಟೆಲು,
ಮ್ಯಾಂಡೋಲಿನಾ, ಮೃದಂಗ ಮತ್ತು ದೇವರನಾಮವೇ
ಅಲ್ಲದೇ ಹಿಂದೂಸ್ತಾನಿಯ ಶೈಲಿಯ ಹಾಡುಗಾರಿಕ,
ಹಾರ್ನ್‌ನಿಯಂ, ತಬಲ, ಅಭಂಗ ಮತ್ತು ಸುಗಮ
ಸಂಗೀತಗಳನ್ನು ಕಲಿಸಿ ಹೊಡಗಾಗುತ್ತಿದೆ. ಪ್ರತಿ
ವಿಭಾಗಕ್ಕೂ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಸಂಗೀತ ಶಿಕ್ಷಕರಿಂದು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ
ಉಪಾಧಿ ನೀಡಲಾಗುತ್ತದೆ. ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಪ್ರತಿ ವಿಭಾಗ
ರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ವ್ಯಂದದ ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯವೆಂದರೆ ಈ
ವ್ಯಂದದಲ್ಲಿ ಕ.ಜಿ.ಗೆ ಹೋಗುವ ವಯಸ್ಸಿನ ಮತ್ತು ಈ
ಶಾಲೆ ಕಾಲೇಜು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು, ಉದ್ಯೋಗ
ಮಾಡುವ ಮಹಿಳೆಯರು ಮತ್ತು ಗೃಹಿಣಿಯರು
ಇದ್ದಾರೆ.

ಸಂಗೀತ ತೈಕ್ಯಾಣವು ಕನ್ನಡಿಕ ಸರಕಾರದ ಸಂಗೀತ
ಪರಿಕ್ಷ್ಯಾ ಮಂಡಳಿಯ ಪ್ರಶ್ನಾಮಂದಂತೆ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ.
ಪ್ರತಿವರ್ಷ ಕನ್ನಡಿಕ ಸರಕಾರ ನಡೆಸುವ ಪರೀಕ್ಷೆಗಳಿಗೆ
ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳನ್ನು, ಬೆಂಗಳೂರು, ಮೈಸೂರು ಹಾಗೆ
ಕೇಂದ್ರಗಳಿಗೆ ಕಳುಹಿಸುತ್ತಿದ್ದು ಪ್ರತಿವರ್ಷವು ತೇ

100% හාම්පුරාගි හාතුපු පෙ පෙනු
(Distinction) ගැඹුවාදිගේ තුළතාවන් පෙනු
විදාහලය පෙදෙයුම්පූදේ. ඇතුවරුගේ 92
විදාහ්‍රිකාග්‍රාම ජාතියාරා ට්‍රිජාගර්දලඩු, 8
විදාහ්‍රිකාග්‍රාම සෑතියාරා ට්‍රිජාගර්දලඩු, 2
විදාහ්‍රිකාග්‍රාම ටියුත්‍රා ට්‍රිජාගර්දලඩු
තීග්‍රාදෙයාගිදායුරු. විදාහලය ද 4-5
විදාහ්‍රිකාග්‍රාම මුත්‍රා මුත්‍රා 2-2½, ගැඹුවාදිග්‍රා කාල
තුදු තාසුෂීය තුළත්‍රිය තුළත්‍රියන් මුද්‍රාව
පර්‍යාපිතයන් පෙදෙදායුරු. විදාහලය තැක්සික

(విద్యాన్ తిట్టి కృష్ణ అయ్యంగార్ ముఖీ అతిథిగారు) డి.వి.జి. తతమానోత్తేవ (ముంబయి విల్విద్యాలయద క్షుద్ర విభాగద సహయోగి) భారతీయ సంతర ఉత్సవ (భారతీయ విద్యాభ్యవనద సహయోగి) శ్రీ కనక దాసర 500నే జయంతి ఉత్సవ (బ.ఎం. విష్ణులములకి ముఖీ అతిథిగారు) సంగీతోత్తేవ (కది గోవాలనాథ్ మత్తు మాధవగుడి సంగీత) దతమానోత్తేవదర్లు సంగీతోత్తేవ (పండిత బసవరాజ్ గురు రిష్ణనెఱకేత తమిన సంగీత) మత్తు కనక

ಕರ್ನಾಟಕ ಸರ್ವಿತ ನೃತ್ಯ ಅಕಾಡಮಿ ಅಧ್ಯಕ್ಷ ಯಾಗಿದ್ದ ಶ್ರೀಮತಿ ಶ್ರುಮಲಾ ಭಾವ, ನಾಗಭೂತಜ್ಞ ದಂಪತ್ತಿಗಳ ಮೆಲಸಾದ ಸರ್ವಿತ ಸೇವೆಯನ್ನು ಪ್ರತಿಬಂಧಿಸಿ ಅಕಾಡಮಿ ವರ್ತಿಯಿಂದ ನೆನ್ನಿನ ಕಾಣಕೆಯಿಲ್ಲವು ಸಹ್ಯರಿಸುತ್ತಿರುವುದು. ಚಿಟ್ಟೆಮುಚ್ಚಿಕೆಗಳನ್ನು ಗಮನಿಸಿ ಕರ್ನಾಟಕ ಸರ್ಕಾರದ ಜ್ಞಾನ ಯಾಜ್ಞ (ಭಾರತೀಯ ಜ್ಞಾನಪೀಠದ ಸದಯೋಗ), ಕರ್ನಾಟಕ ಸರ್ವಿತ ನೃತ್ಯ ಅಕಾಡಮಿಯವರು ವಚನ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಾರಭ (ಮ.ಗ್ರ. ಬಿರಾದಾರ್ ಮುಖ್ಯ ಅಭಿಧಿಗಳು) ಪಂಚಾಕ್ಷರೀ ಗ್ರಾಹಿ ತತ್ವಮಾನೋತ್ಸವ (ಪಂದಿತ ಶ್ರೀಶಾರ್ದಿಗ್ರಾಹಿ ಅಧ.ಕ.ತೆ) ಮೊದಲೆಯಾಗಿ

ప్రతి వశ్వ శ్రీ గడిశోక్ష్మవ, శ్రీ వృందరదాసర మతు శ్రీ త్వగురాజర లభ్యవ నమరాత్మయల్ని శ్రీ కారదశ్వాజే మతు రాజ్యాయి భావ్యక్తేయ అంగవాగి యువ కలపిదరన్న వ్యోమ్మహిసువ సలువాగి సంక్తవాణి గాయన స్వధీ (ఏవిధ భావయి సంతర కృతిగాల గాయన) యతస్మియాగి విశ్వదిసుత్తిదే. విద్యాలయద విద్యాదిగాలు అనేక కడె సంగీత కాయిక్రమగాగన్న నడెసిరసికరమతు విద్యాయిద మచ్చుగ్రి పడెదిద్యారె. ఆగ్నా ముంబయిన ఆకాశ వాణియల్ని కాయిక్రమవను కొడుతి దూర.

ಸಂಗೀತ - ಸಾಹಿತ್ಯ ವಿಶೇಷ
ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳ ನಿರ್ವಹಣೆ

ಕೇವಲ ಸಂಗೀತ ಶಿಕ್ಷಣವ್ಯೋಂದೇ ಅಲ್ಲದೆ
ವಿದ್ಯಾಲಯವು ಅನೇಕ ಸಂಗೀತ - ಸಾಹಿತ್ಯ
ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಕರ್ನಾಟಕದ ವ್ರಮುವಿ
ವಿದ್ಯಂಸರು ಮತ್ತು ಸಾಹಿತ್ಯಗಳ ಭಾಗವಹಿಸುವಿಕೆ
ಯೋಂದಿಗೆ ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿ ಏರ್ಪಡಿಸಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಪುರಂದರೆದ್ದಾಸರ 500ನೇ ಜಯಂತಿ ಉತ್ಸವ

ಮುಕ್ತಳ ಹಕ್ಕು - ಸಮಾಜದ ಕರ್ತವ್ಯ

ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯದ ಕನ್ನಡ ವಿಭಾಗದ ಸಹಯೋಗ) ಶ್ರೀ ಪುರಂದರ ದಾಸರ ಕೃತಿಗಳ ಜುಗಲಬಂದಿ ಸಂಗೀತ, ಶತಮಾನದ ಕನ್ನಾಟಕ ಸಂಗೀತ ಸಿಂಹಾವಲ್ಲೇಕನದ ವಿಚಾರ ಸಂಕಿರಣ (ಡಾ. ರಾ. ಸತ್ಯನಾರಾಯಣ ಮುಖ್ಯ ಅಧಿಕಿರಣ) ಈ ವರುಷ ಇಷ್ಟವ್ತನೇ ವರ್ಷದ ಏಂತತಿ ಮಹೋತ್ಸವದ ಅಂಗವಾಗಿ ಶ್ರೀ ಗಣೇಶೋತ್ಸವದಂದು ಶ್ರೀ ಗಣಪತಿ ಸಂಗೀತ ಭಾವೇತ್ತ, ಮಾಲಿನಾ (ಗಣಪತಿ ಯನ್ನು 4 ಭಾಷ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಸಂಗೀತದಲ್ಲಿ ಸ್ವತಿತುವಿಗೆ) ಸಾದರಣೆ ಮತ್ತು ವೀಕಾಷಾದನ (ಪ್ರೌ. ಆರ್. ವಿಶ್ವೇಶ್ವರನ್) ನವರಾತ್ರಿಯಲ್ಲಿ ಶ್ರೀ ಶಾರದ ಪೂಜೆಯ ಮಹೋತ್ಸವ ಮತ್ತು ಮಾಸಿ ಅಧ್ಯಯನ ಏಳ, ಚೆಂಗಳೂರು ಇವರ ಸಹಯೋಗದೊಂದಿಗೆ ಮಾಸಿ ಸ್ವರಣ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ.

ಮೇಲ್ಕಂಡ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿ ವರ್ಷದಿಸಿ ಮುಂಬಯಿಯಲ್ಲಿ ಮೈಸೂರು ಸಂಸೀತ ವಿದ್ಯಾಲಯವು ಒಂದು ಉತ್ತಮ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಸಂಸ್ಥೆಯಾಗಿ ಹೆಸರು ಪಡೆದಿದೆ.

ವದುಡಿ ಶ್ರೀಮತಿ ಉಮಾನಾಗಿಭೂಪತಿ

ಈ ಎಲ್ಲ ಯಶಸ್ವಿಗೂ ಮೂಲಕಾರಣರಾದ
ವಿದ್ಯಾಲಯದ ಸ್ನಾಪಕರೂ, ಪ್ರಾರ್ಥಿತಾಲರೂ ಆದ
ಸಂಗೀತ ವಿದ್ಯುತ್ ಶ್ರೇಮತಿ ಉಮಾನಾಗಿಭೂತಜ್ಞ
ರವರು ಉತ್ತಮ ವ್ಯಾಟ್‌ಡ ಸಂಗೀತ
ಕಲಾವಿದೆಯಾಗಿದ್ದು, ಮೈಸೂರು, ಬೆಂಗಳೂರು,
ಮುಂಬಯಿ, ದಾವಣಿಗೆ, ತಿಂಡಿಗೆ, ಉತ್ತಮ,
ಕೃಂಗೇರಿ, ತುಮಕೂರು, ಹಾಸನ ಮುಂತಾದ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ
ವಿದ್ಯುತ್ ಮುಟ್ಟುದ ಸಂಗೀತ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ನಡೆಸಿ
ರಸಿಕರಿಂದಲೂ, ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿರುಗಳಿಂದಲೂ, ಪತ್ರಿಕಾ
ವಿಮರ್ಶೆಕರಿಂದಲೂ ಪ್ರಶಂಸಿಸಿದ್ದಾರೆ. 'Sticker
for Tradition' (The Hindu) Karnataka Nihe at
Distant Dombivili (Star of Mysore) 'Proof of
Expertise' (Deccan herald) 'Voice of Uma'
(Times of India) Spirited Recital (Indian
Express) ಎಂದು ಪತ್ರಿಕೆಗಳು ಒಳಗೊಂಡಿ
ಹೊರಣಾಡ ಕನ್ನಡ ಕಲಾವಿದೆಯಾಗಿ ಕನಾಂಟಿಕದಲ್ಲಿಲ್ಲಾ ಇಂದಿಗೂ
ಪ್ರತಿವರ್ಷ ಕನಾಂಟಿಕ ಸಂಗೀತ ಕಚೇರಿಗಳನ್ನು
ನಡೆಸುತ್ತಿರುವ ಪ್ರತಿಭಾವಂತೆ ಕಲಾವಿದ ಶ್ರೇಮತಿ
ಉವ್ಮಾ ನಾಗಾಭೋಜಕ್ ಒಬ್ಬರೇ ಎಂದರೆ
ಅತಿಶಯೋಕ್ತ್ಯಾಗಿಲಾರದು. ಶ್ರೇಮತಿ ಉಮಾನಾಗಿ
ಭೂಷಣ್ ರವರ ಪ್ರತಿಭ್ಯಾಯನ್ನು ಗುರುತಿಸಿ
ದೊಂಬಿವಲಿಯ ರೋಟಿರಿಶ್ಚಾ, ಜೈಲ್‌ಗ್ರೌಂಟ್,
ಬೆಂಗಳೂರಿನ ಉಲ್ಲಾಸಕಮ್ಮೆ ಬ್ರಾಹ್ಮಣ ಮಹಾಸಭೆ,
ದೊಂಬಿವಲಿಯ ಭಾರತೀಯ ವಜ್ರಕೀರ್ತನೆ
ಸ್ಲಾಸ್ಟಿಕ್, ಇವು ಶ್ರೇಮತಿ ಉಮಾನಾರವರನ್ನು ಗೀರಿಸಿ,
ಸನ್ನಿಹಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಕಳೆದ ಶ್ರೀ ರಾಮನವಮಿಯಂದು
ಬೆಂಗಳೂರಿನ ಶ್ರೀಕಾಂತಂ ಸಂಗೀತ ಸಭಾ ಮತ್ತು
ಟಿ.ಟಿ.ಡಿ.ಯ ದಾಸ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪ್ರಾಚೀನ್ ಇವರ
ಸಂಯುಕ್ತ ಮುದಲ್ಲಿ ಉಮಾನಾರವರಿಗೆ 'ಪ್ರಾವಶ್ರೀ'
ಪ್ರಶಸ್ತಿಯನ್ನಿತ್ತು ಸತ್ಯರಿಸಿದರು.

— ३५ वागच्छेषन्

‘ಇದಿನ ಮಹ್ಯರ್ಥ ವಾರವ ಪುಂಗಳು’ ‘ಮಗು ಮನುಜನ ತಂದ’ ‘ಅವಶ್ಯಕ ಗ್ರಹಂ ಶಿಳಣ್ಯಂ’ ‘ಮಹ್ಯಾಳಾಷಿವು ಚಂದ ಮನಯಿ ಆಗಿರಬಾಗು’, ‘ಮಗು ಮಾನವನ ಮಹಾ ಸಂಪತ್ತು’ ಎಂಬ ಮಾತ್ರಾಗಳು ಅನಾದಿನಿತ್ಯವಾದ ಮತ್ತು ದೇರಣಾಳಿಕವಾದ ಸಂತಾನ ಪ್ರಾಣಿಯ ಮಹತ್ವವನ್ನು ಎತ್ತಿ ತೋರಿಸಿ.

మక్కలు ఎందరె 15 వార్షికానివానపరు. అవరహక్కనరక్షణసమాజదమెదలఫుటకవాద కుటుంబక్కే సేరిద్దు. వ్యధు తండ్రతాయి, హండకి మత్తు తిలు ఇవరన్న ఎంభుకిలసగిన్న మాడియాదర్శం సంరక్షసలే బేకందురాస్తుకారలు నిరుహిసిద్దారే. నమ్మి ఆధునిక దండ్రప్రశ్నయా సంకొతేయల్లో కూడ జాంభు కుటుంబసదస్యర వాలనె వైజ్ఞానియమలేయన్న కురితు వివరిసలాగిదే. యావుడే రాష్ట్రద సామూహిక కల్యాణవన్ను మక్కల భవిష్యవన్ను కురితు విచారిసువ సమాజ హితచింతకరు మక్కల సామాంగిణి బెళవణిగేయన్న కడిగిస్తుపంతిల్ల. అదరల్లో వితేషమాగి మక్కల న్యూతిక మత్తు ద్యుషిక బెళవణిగేయ బగ్గె జనరలు సామారదవర్షం సారమ్మి గమనిఏబేకాదుదు ముఖి.

ಎಲ್ಲ ದೇಶಗಳಿಗಂತ ನಮ್ಮ ಭಾರತದಲ್ಲಿ
ಬಾಲ ಮರಣ, ಮಕ್ಕಳ ಅಕಾಲ ಮರಣ ಇವು ಬಹಳ
ಹೆಚ್ಚಿಗಿದೆ. ಇದಲ್ಲದೆ ಮುಗ್ಗೆ ಮಕ್ಕಳ ದುರುಪಯೋಗ
ಅಂದರೆ ಭಿತ್ತಾಡನೆ, ಕ್ಷಯತನ ಮೌದಲಾದ ಕೆಲಸಗಳಲ್ಲಿ
ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಸಮಾಜಭಾತಕ
ಪ್ರಪೂತಿಗಳು ಬೆಳೆಯುತ್ತಿದ್ದು ಸಮಾಜವೂ ಸರ್ವಾರಥವೂ
ಇಂಥ ಶಕ್ತಿಗಳ ಮೇಲೆ ಮತ್ತು ಕೂಟಗಳ ಮೇಲೆ
ಕಣ್ಣದಚೇತನಾಗಿದೆ. ಈ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಸಂಯುಕ್ತ
ರಾಷ್ಟ್ರಸಂಘದವರು ಅಂತರ ರಾಜ್ಯೀಯ ಮಕ್ಕಳ
ವರ್ಜನೆನ್ನು ಘೋಷಿಸಿ ಮಕ್ಕಳ ಆರೋಗ್ಯ, ಪ್ರಾಣಿಕ
ಆಹಾರ, ರೋಗರಕ್ಷಣ, ಮಕ್ಕಳ ಸಾರ್ಥಕತೆ
ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗಾಗಿ 'ರಾಜ್ಯ ಮಕ್ಕಳ ನಿಧಿ'ಯನ್ನು
ಸ್ಥಾಪಿಸಿದ್ದಾರೆ. ನಗರಗಳಲ್ಲಿ ಬಾಲಭವನಗಳನ್ನು ತರೆದು
ಮನರಂಜನೆಯ ಜೊತೆಗೆ, ಮಕ್ಕಳ ರಕ್ಷಣೆಯ

ಕಾರ್ಯವನ್ನು ವಿಚಾರ ಸಂಕರಣಗಳ ಮೂಲಕ
ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ವುಕ್ಕಳ ಹಿತ ಚಂತನೆಯ ವಿಚಾರವೂ
ಗಭ್ರವಾಸದಿಂದಲೇ ಬ್ರಾಹ್ಮಂಭವಾಗಬೇಕು
ಎಂದಿದ್ದಾರೆ. ಚರಕ, ಸುಶ್ರುತ, ವಾಗ್ಸ್ಕಾರು. ಮತ್ತು ಈ
ದ್ವಿಪಿತ ಮತ್ತು ಮಾನಸಿಕ ಆರೋಗ್ಯದ ಚಂತನೆಯ
ಕುರಿತು ಏಷೇಟಿಸಿರುವ ಯುಷ್ಟಿಯಾದು ಯಾತ್ರಾಮಾನಕ್,
ತತ್ತ್ವಂತೆ ಕ್ರಿಮೋದ್ಯೋಪಚಾರ, ಶುದ್ಧಿ ಕ್ರಮ ಪಾಲನೆ,
ವಸ್ತ್ರಾರ್ಥಿಯಚಾರ, ಆಜಾರೋಪಚಾರಗಳನ್ನು ಕುರಿತು
ಕೂಲಂತಹವಾಗಿ ನಿರೂಪಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಯುಷ್ಟಿ ಕರ್ಮ ಪರ್ಯಾಯ
ಮತ್ತು ಇಗೆ ಒದಗಿಸುವ ನಾನಾ ಬಗೆಯ ರೋಗಗಳನ್ನು
ಅದರ ನಿರೂಪಣೀಯವಾಯಾಗಳನ್ನು ವಿವರಿಸಿದ್ದಾರೆ.
ಲಂಗ್ವಿಕಲ ಮತ್ತು ದುರ್ಬಲ ಮತ್ತು ಇಗೆ ಯಂತ್ರ,
ಸಲಕರಣೆಗಳಿಂದ ಸಹಾಯ ಒದಗಿಸಬೇಕಂಬ
(Mechanical aids to Handicapped) ಯುಷ್ಟಿಗಳ
ಸಲಹೆ ಅವರ ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ದೃಷ್ಟಿಯನ್ನು ಸೂಚಿಸುವುದು.

ಹುಟ್ಟಿದ ಮತ್ತು ಈ ಪ್ರವೃತ್ತಿಗಳನ್ನು ಗಮನಿಸಿ ಚರ್ಚಿ
ಮಹಾರಾಜಾಳು ಮತ್ತು ಅನ್ನ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಹಿತಾಯು
ಅಡಿತಾಯು, ಸುಖಾಯು ಅಸುಖಾಯು ಎಂದು ನಾಲ್ಕು
ಭಾಗವಾಗಿ ವಿಂಗಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಹಿತಾಯು ಮತ್ತು ಇಂದ
ಸ್ವತಃ ಆ ವಾಕ್ಯಾಗಳಿಂತ, ಲೋಕಕ್ಕೂ ಹಿತ
ಅಡಿತಾಯುಗಳಿಂದ ಅವರಿಗೂ ಹಿತವಿಲ್ಲ. ಲೋಕಕ್ಕೂ
ಹಿತವಿಲ್ಲ. ಸುಖಾಯು ಮತ್ತು ಅಸುಖಾಯು
ಲಕ್ಷ್ಯಾಳಿವ್ಯಾಧಿ ಮತ್ತು ಇಂದಲೂ ಕಳಜ ಇದೇ ಬಗೆಯ
ದ್ವಿಂದ್ರವರಿಣಾಮಗಳು ಉಂಟಾಗುತ್ತವೆ. ಹಿತಾಯು
ಮತ್ತು ಸುಖಾಯು ಮತ್ತು ಈ ಸಾತ್ವಿಕರು, ಶಾಂತಿಪುರ್ಯರು
ಅಗಿದ್ದು ಲೋಕ ಹಿತಕಾಢಕ ರಾಗುತ್ವಾರೆ. ಅಡಿತಾಯು
ಮತ್ತು ಅಸುಖಾಯುಗಳು ಸ್ವತಃ: ದು:
ಖಿಗಳಾಗುವುದಲ್ಲದೆ ಕುಟುಂಬ ಹೀಡಿತರೂ, ಸಮಾಜ
ಘಾತಕರೂ ಮತ್ತು ಲೋಕ ಕಂಟಕರೂ ಆಗುತ್ವಾರೆ.
ಇಂಥ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಈ ವ್ಯೋಮಕರು ಮತ್ತು
ಶಿಕ್ಷಕರು ಮತ್ತು ಈ ಮೂಲ ಸ್ವಭಾವವನ್ನು ಗಮನಿಸಿ
ಮತ್ತು ಈ ದೇಹ ಮನಸ್ಸುಗಳ ಹಿತಕರ ಚೆಳವಣಿಗಿನ
ಪ್ರಯೋಜಿಸಬೇಕು ಎಂಬುದೇ ಯುಂಗಳ ತಾತ್ಪರ್ಯ.

ಮುದ್ದು ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಪ್ರೀತಿಸುವುದು ಮಾನವ ಸಹಜ ಸ್ವಭಾವ. ಆದರೆ ಅತಿ ಮುದ್ದುತರವಲ್ಲ. ಆದುದರಿಂದ ತಂಡೆತಾಯಿಗಳು ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಲಕ್ಷ್ಯರಾಭ್ಯಾಸ ಮಾಡಿಸಿ ಕೆಲಮಟ್ಟಿನ ಶಿಸ್ತನ್ನು ನೀತಿ ನಿಯಮಗಳನ್ನು ನಯವಿನಯಗಳನ್ನೂ ಕರ್ತಿಸಿ ಗುರುಗಳ ಬಳಗೆ

ಕಳಸಬೇಕೆಂಬ ನಿಯಮವಿದೆ. ಗುರುಗೌರಿ ಒಪ್ಪಸಲ್ಪು, ಶಿಷ್ಟನು ತಪ್ಪಿ ಮಾಡಿದರೆ ಉದ್ದೇಶ ಅಭಿಯಾಸನೇ ಹೋಕೆ.

‘ಸಾರ್ಥಕ ಯಾವಿಮುಕ್ತಯೇ’ ಎಂಬ ಮಾತ್ರಿಕದ ಮೇಲಕ್ಕೆ ವಿದ್ಯೆಯೇ ಮಾರ್ಗ ಉದ್ದೇಶವಾದ ವಿದ್ಯೆ ಎಂದೂ ಹೇಳಲಾಗಿದೆ. ಇತ್ತಿಚೆನ Freedom from want, Freedom from hunger, Freedom of expression Freedom of religion & profession ಎಂಬ ಕಲ್ಪನೆಗಳಲ್ಲಿ, ಈ ಲೋಕದಲ್ಲಿ ನಾವು ಸಾಧಿಸಬೇಕಾದ ಒಂದೊಂದು ಏಷಿಷ್ಟ ರೂಪದ ಮೇಲಕ್ಕೆ ಸಂ. ಈ ಮೇಲಕ್ಕೆ ಸಾಧನೆಗೆ ಅಗತ್ಯವಾದ ಮಾಂತ್ರಿಕ, ತಾಂತ್ರಿಕ ಮತ್ತು ಯಾಂತ್ರಿಕ ವಿದ್ಯೆಗಳನ್ನು ಕಲಿಯುವುದು ಮತ್ತು ಪರಿಣಿಯನ್ನು ಸಂಪಾದಿಸುವುದೂ ಅಷ್ಟೇ ಅಗತ್ಯವಾಗಿತ್ತು. ನಮ್ಮ ಪ್ರಾಚೀನ ಶಿಕ್ಷಣ ಕ್ರಮವು ಇಂಥ (Infrastructure) ಅಧ್ಯೋರಚನೆಯಿಂದ ಸ್ವಾವಲಂಬನಗೆ ಆಧಾರ ನೀಡಿದ್ದರು ಈ ಶಿಕ್ಷಣ ಕ್ರಮಕ್ಕೆ ಒನ್ನೆಲೆಯಾಗಿ ಸ್ವೀತಕ ನೆಲೆಗಳನ್ನು ಭರ್ದುಪಡಿಸಿದ್ದರು. ಬುದ್ಧಿ ಮಟ್ಟದ ಘಳವಾಗಿ ಆಧಾರ ಅನುಂತಹ ಪ್ರಾವೃತ್ತವಾದ ಸುರಕ್ಷಣೆಯಲ್ಲಿ ಕ್ರಿಯೆಗಳಲ್ಲಿ ಸೂಕ್ತ ಸ್ವಾವಕಾಶ, ತತ್ವ ಪರೀಕ್ಷೆಗಳಿಗೆ ಪ್ರಯೋಗಗಳಲ್ಲಿ ಇವುಗಳ ಅಭಾವ ಕೋರಿರುವುದು ಈ ಮಟ್ಟಗೆ ಶಿಕ್ಷಣದ ತೊಂದರೆಗೆ ಕಾರಣವಾಗಿದೆ. ಮತ್ತು ಈ ಉನ್ನತ ವ್ಯಾಸಂಗ ಪಡೆದಿದ್ದರೂ ಸಂದರ್ಭನ ಪರಿಶ್ರೇಣಿಗಳನ್ನು ಸಮರ್ಪಕವಾಗಿ ಎದುರಿಸುವ ಧೈರ್ಯ ಮತ್ತು ಆತ್ಮ ವಿಶ್ವಾಸವು ನಮ್ಮ ಮತ್ತು ಲ್ಲಿ ಇನ್ನೂ ಮೂಡಿದಿಂದಿಲ್ಲ.

ಸಾರ್ಥಕ ರೂಪಾಯಿ ಸಂಬಳ ದೊರೆಯುವ ಮಹಾಹೃದ್ಯಗಳು ಸ್ವಾನ್ಯಾಸಾನಗಳು ತಮ್ಮಾಗಿ ಕಾವಿದೆ ಎಂಬ ಹೆಚ್ಚಿಯೇಯಿಂದ ಮತ್ತು ಶಿಕ್ಷಣಕ್ಕೆ ತೆಗೆದಿಂದ ಹೊರಬಿಯತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ನಾವು ಕರಿತಿರುವ ವಿದ್ಯೆ, ಮೆಂದಿರುವ ತರಬೇತಿಪಟ್ಟಿ ಪರಿಶ್ರಮ ಎಷ್ಟೇ ಸಾಲದು ಎಂಬುದು ಅವರಿಗೆ ಕೂಡಲೇ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ.

ಅವಕಾಶಗಳು ಅಲ್ಲ ಮತ್ತು ಪರಿಮಿತ. ಆದರೆ ವಿದ್ಯಾವಂತ ನಿರುದ್ಯೋಗಿಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ ಅವಾರ. ಯೋಗ್ಯತಾ ಪ್ರೇರಣೆ ಅನಿವಾರ್ಯ. ಆದ್ದರಿಂದ ಅಧ್ಯಾಪಕರು ಸಾಕಷ್ಟು ಮೊದಲೇ ಮುನ್ನಿಷ್ಟಿರುತ್ತಿರುವುದು ಅನಿವಾರ್ಯ. ಸಾಮಾನ್ಯ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ಮಾಡಿದ ಮತ್ತು ಸಣ್ಣಪ್ರಾಯ ಹುದ್ದೆ ಸಂಪಾದಿಸಿ ತ್ವರಿತ ಜೀವನ ಸಾಗಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಉನ್ನತ ತಾಂತ್ರಿಕ ವ್ಯಾಸಂಗ ಪಡೆದ ಪದೇಭರಣ ಡಾಲರ್ ಬೆನ್ನು ಹತ್ತಿ ವಿದೇಶಗಳಿಗೆ ಧಾವಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಪ್ರತಿಭಾವಳಿಯನಿಂದ ಪ್ರತಿಭಾವಂತರ ನೀವೆ ನಮಗೆ ಸಿಕ್ಕಿದಾಗಿದೆ. ಅಂಥವರಿಗೆ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ದಾಯಕವಾದ ಉದ್ದೇಶವಾಕಾಶ ಬದಗಿಸುವ ಬಗ್ಗೆ ಗಂಭೀರವಾಗಿ ಯೋಚಿಸುವ ಕಾಲ ಸ್ನಾಹಿತವಾಗಿದೆ. ಶಿಕ್ಷಣಕ್ರಮಕ್ಕೆ ಹೂಡಿ ತಿರುವು ನೀಡಿ ನವ್ಯ ಮತ್ತು ಮನೋಭೂಮಿಕಿಯನ್ನು ಮಾರ್ಪಡಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಕಾನೂನು ಮೂಲಕ ಸುಧಾರಣೆ ಪ್ರಯತ್ನ

ಮತ್ತು ಲ್ಲಿ ಸಮಾಜ ಪ್ರಚ್ಯಯನ್ನು ನ್ಯಾಯ ಪ್ರಸ್ತುತಿಯನ್ನು ತುಳಿಂಬ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿಯೇ ಮೂಡಿಸಬೇಕೆಂಬ ಮಾರ್ಗವಿನ ಅಭಿಧಾರ್ಥಿ ಸ್ವಭಾವವನ್ನು ತಂಡ ತಾಯಿಗಳೇ ಬಗ್ಗೆ ಸಬೇಕು ಎಳ್ಳಿಯ ಮತ್ತು ತಪ್ಪಿ ವಾಡಿದಾಗಲೂ ಅವರನ್ನು ಕರ್ತೃತ್ವವಾಗಿ ದಂಡಿಸುವುದಾಗಲೇ, ಜೈಲಿನಲ್ಲಿ ದುಪ್ರದಾಗಲೇ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಒತ್ತ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಒಳ್ಳಿಯಲ್ಲ.

ಕಾನೂನಿನ ಉಗ್ರ ಕ್ರಮಕ್ಕಿಂತ ಹತ್ತೆವರ ಶಿಕ್ಷಣ ಜೊತೆಯೇ ಮಾಡಿದಿಗಿತ್ತು. 1850ರಷ್ಟು ಹಿಂದಿನ್ನೇ ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರ ಅಬ್ರೋಹಿಸ್ ಕಾನೂನೊಂದನ್ನು ಜಾರಿಗೊಳಿಸಿತು. ಈ ಪ್ರಕಾರ ೧೦-೧೫ರ ವಯೋ ಗುಂಪಿಗೆ ಸೇರಿದ ಬಾಲಾಪರಾಧಗಳಿಗೆ ತತ್ತ್ವ ಮಟ್ಟಗೆ ಸಾಮ್ಯ ಶಾಸ್ತ್ರಗೆ ಅವಕಾಶ ಕಲ್ಪಿಸ್ತರೂ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಈ ಕಾನೂನು ಮತ್ತು ಲ್ಲಿ ಮಾನಸಿಕ ಸುಧಾರಣೆಯ ಉದ್ದೇಶಮೂಲದಿನ್ನಿಂದೇ ಹೇಳಬಹುದು.

ಇತ್ತಲ್ಲಿ ಕಾನೂನು ರಚನೆಯಾಗಿ ರಘೋಮಟರಿ ಶಾಲೆಗಳು ರೂಪ ತಾಳಿದವು, ಇಂತಹಂಬಿದ ಬಾಲಾಪರಾಧ ಮತ್ತು ಉಬ್ಬಗೊರವಾನ್ನಿತ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ನೇತ್ಯತ್ಪಡಲ್ಲಿರಿಸಲು ಲ್ಲಿನ್ನೂ ನೀಡಿ, ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡಲೂ ಅವಕಾಶ ನೀಡಿತು. ಭಾರತದ ದಂಡ ಪ್ರಕ್ರಿಯಾಂಹಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಯೂ ಸೂಕ್ತ ಮಾಂತ್ರಾದುಗಳನ್ನು ಮಾಡಲಾಯಿತು. ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರವು ೧೯೯೦ರಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಕಾನೂನೊಂದು ಜಾರಿಗೊಳಿಸಿದವು. ಕೇಂದ್ರ ಕಾನೂನಿನ ಮೇರಿಗೆ ಒಂದು ಮತ್ತು ಕಲ್ಪನ್ನಾ ಮಂಡಳಿಯೂ ರೂಪ ತಾಳಿತು. ಮತ್ತು ಅಪರಾಧಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ವ್ಯವಹರಿಸುವ ವಿಜಾರಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರೋಲೆಸರ ಪಾತ್ರದಿಂದ ಮತ್ತು ಭಿತ್ತಿಯ ಮನೋಭೂಮಿತ್ವ ಯೂಂಡಿಗೆ ಪ್ರದರ್ಶಿಸಿದಾಗಿ ಅದು ಸಲ್ಲದು ಎಂದಾಯಿತು.

ಮತ್ತು ಅಪರಾಧಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ವಿಜಾರ ನಡೆಸುವ ನ್ಯಾಯಧಿಕರು ಮತ್ತು ಸ್ವಭಾವ, ನಡೆಸುವ ಮತ್ತು ಸಮಸ್ಯೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ವಿಶೇಷ ಪರಿಭ್ರಾನ ಹೊಂದಿದವರಾಗಿರುತ್ತಾರೆ. ಭಿಕ್ಷುಜಿನ, ನಿತ್ಯ ಪನ್ನು ಮಾರ್ಗ, ಶಿಕ್ಷಣಗಳು, ಮಧ್ಯ ಸಾಗಣೆ, ವೇತ್ನಾವೃತ್ತಿ ಮೊದಲಾದ ಲ್ಲಿತಕರ ಚಿಟ್ಟಪಟಗಳು ದೇಶಾದ್ಯಂತ ವ್ಯಾಪಕವಾಗಿ ಮುಂದುವರಿಯುತ್ತಿದೆ. ಹೀಗೆ ದೂರ ಮತ್ತು ನ್ಯಾಯಾಲಯಗಳ ಮುಂದೆ ಪ್ರಕರಣಗಳು ಬರುವುದು ಅತಿ ವಿರಳ. ಇಂಥ ಬಾಲಾಪರಾಧಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ನ್ಯಾಯಾಲಯಕ್ಕೆ ಕೇಂದ್ರಗಳನ್ನು ದಾಖಿಲು ಮಾಡುವಲ್ಲಿ ತೊಂದರೆ ಇದೆಯಂದೆಣಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಮತ್ತು ಕಾನೂನುಗಳ ಮೇರಿಗೆ ರಿಮ್ಯಾಂಡ್ ಹೊಮ್, ಪರಿಶ್ರೇಣಗಳು, ವಿಶೇಷಶಾಲೆಗಳು ಮತ್ತು ಸರ್ಕಾರಿ ಸ್ವಲ್ಪಾಗಳು ದೇಶಾದ್ಯಂತ ಸ್ವಾಷಿತವಾಗಿದ್ದರೂ, ಇನ್ನೂ ಪ್ರಾರಂಭದ ದೇಶಯಲ್ಲಿ ಇದೆ. ಈ ಸಮಗ್ರಿ, ತಾಯಿಕ್ರಮವು ತಂಡ ತಾಯಿಗಳ ಮತ್ತು ಸಾರ್ವಜನಿಕರ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಸಹಕಾರಪಿಲ್ಲದೆ ಯಾತ್ಸ್ವಯಾಗಿಸಿದು ಕಷ್ಟ. ಗುಜರಾತ್ ಮತ್ತು ವಹಾರಾಪ್ಪ ರಾಜ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ತತ್ತ್ವವಾದಿಗೆ

(ಪುಟ 13ಕೆ)

ವೈಷ್ಣೋ ದೇವಿ ಮತ್ತು ಅಮೃತಸರ

ಜೂನ್ 15 ರಿಂದ ಮುಂಬಯಿಯಲ್ಲಿ ಬಿಸಿಲನ ಪ್ರವಿರತ ಸಹಸರ್ವಾಧ್ಯಾವಾದುದು. ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯದ ಪರೀಕ್ಷೆಗಳು ಅದೇ ತಾನೆ ಮುಗಿದಿದ್ದವು. ಮತ್ತು ಪರೀಕ್ಷೆಯ ಪ್ರಕ್ಷ್ಯಾವಾದ ವಾತಾವರಣದಿಂದ ಮುಕ್ತರಾಗಿದ್ದರು. ಮನೆಯಿಂದ ಎಲ್ಲಾದರೂ ದೂರ ಹೋಗಬೇಕಂಬ ಉತ್ಕಷ್ಟತೆ ಉಂಟಾಯಿತು. ಅನಿರೀಕ್ಷತವಾಗಿ ವೈಷ್ಣೋದೇವಿಗೆ ಹೋಗುವ ಪ್ರವಾಸ ನಿರ್ದಿಂಬಿದೆ. ಈ ಅಲ್ಲಾವಧಿಯಲ್ಲಿ ನಮಗೆ ಕ್ರೀನಿಗೆ ರಿಜರ್ವೇಶನ್‌ನ್ನು ಸಿಗುವುದೂ ಸಾಧ್ಯವಲಿಲ್ಲ. ಅಮೃತಸರ ಎಕ್ಸ್‌ಪ್ರೈಸ್ ಕ್ರೀನಿನ ಕಿರಿಟು ಮಾತ್ರ, ಉವಲಬ್ಬುವಿದ್ದುದರಿಂದ ಅಮೃತಸರಕ್ಕೂ ಹೋಗುವ ನಿಶ್ಚಯ ಮಾಡಿದೆ.

ಅಮೃತಸರ ಗೂರಿಗೆ ಹೋಗಲು ಫೋಟ್ ಎರಡು ದಿನ ಬೇಕಾಯಿತು. ಪ್ರವಾಸ ನಿಧಾನವಾಗಿ ಸಾಗಿತ್ತು. ಬಿಸಿಲನ ಬೇಗೆ ಸಹಸರ್ವಾಧ್ಯಾವಾದಿದ್ದುದರಿಂದ ಯಾಕೆ ಈ ಬಿಸಿನಲ್ಲಿ ಹೋರಟಿದ್ದೇವೆ ಎಂದು ಪರಿಶೀಲನೆ ಹಂತಿತ್ತು. ನಮ್ಮ ಸ್ತ್ರೀ. ಅಂತೆ 20ನೆಯ ತಾರೀಖಿ ಹೋರಣವರು 22ನೆಯ ತಾರೀಖಿ ರಾತ್ರಿ, ಅಮೃತಸರ ತಲುಪಿದೆ.

ಪ್ರಸಿದ್ಧ 'ಸುವರ್ಣ ಮಂದಿರ'ದ ಹತ್ತಿರದಲ್ಲಿಯೇ ಇರುವ ಹೋಟೆಲಿನಲ್ಲಿ ಉಳಿದುಕೊಂಡೆವು. ಸ್ಕೂಲ ವಿಧಿಗಳನ್ನು ಮುಗಿಸಿಕೊಂಡು ರಾತ್ರಿಯೇ ಸಣ್ಣ ಮಂದಿರನೇಡಲು ಹೋರಿಸಿದ್ದು. ಅಲ್ಲಿಯ ಆ ಸುಂದರ ವಾತಾವರಣ ಕಂಡ ತಕ್ಷಣ ನಮ್ಮ ಎರಡ ದಿನದ ಅಯಾಸ, ಬೇಸರ ಮಾಯವಾಗಿ ದೇಹದಲ್ಲಿ ಹೋಸ ಮರುಷು, ಉತ್ಸಾಹ ತುಂಬಿಕೊಂಡಿತು. ನೇಡಲು ಎರಡು ಕೆಳ್ಳು ಸಾಲದು. ಸ್ವಷ್ಟಿವಾದ ಶಾಂತವಾದ ವಾತಾವರಣ. ದೇವಷ್ಯಾನದ ಆವರಣದಲ್ಲಿ ಗಂಡಸರು ತಲೀಯ ಮೇಲೆ ವಸ್ತುವನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಂಡು, ಹೆಂಡಸರೂ ತಲೀಯ ಮೇಲೆ ಸರಗನ್ನು ಹೋದದುಕೊಂಡು ಹೋಗಬೇಕಂಬು ಇಲ್ಲಿಯ ನಿಯಮ. ಎಲ್ಲ ಪ್ರವಾಸಿಗಳೂ (ಯಾತ್ರಿಕರಿಗೂ) ಕುಡಿಯಲು ತುದ್ದು ನೀರನ್ನು ಒದಗಿಸುವ ಇವರ ಸಂಪ್ರದಾಯ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಹಿತಕರವಾಗಿತ್ತು.

ರಾತ್ರಿ ಜಗಮುಗಿಸುವ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿರ ಬೇಳಕನಲ್ಲಿ ಮರುಧಿವಸ ಸೂರ್ಯನ ಸಹಜ ಬೇಳಕನಲ್ಲಿ ನಿಖ್ಯಾರ ಗುರುದ್ವಾರವನ್ನು ವೀಕ್ಷಿಸಿ ಆನಂದಿಸಿದೆ.

ನಂತರ 'ಹಾಲಿಯಾನ್ - ವಾಲಾ ಬಾಗ್' ದರ್ಶನ. ಇತಿಹಾಸ ಪ್ರಸಿದ್ಧವಾದ ಸ್ಥಳ. ಜನರಲ್ ಪ್ರೈಯರ್ ಸಾವಿರಾರು ಭಾರತೀಯರನ್ನು ಗೋಲಿಬಾರು ಮಾಡಿ ಕೊಂಡ ಸ್ಥಳ. ೧೦ದಿಗೂ ಆ ಸ್ಥಳವನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಇತಿಹಾಸದ ಪ್ರಾಚಿಗಳು ಕಣ್ಣಿದುರು ಸುಳಿದಾಡಿ ದಂತಾಗುತ್ತದೆ. ಇನ್ನೀರಂತು ನೋಡತಕ್ಕ ದೇವಾಲಯ ಗಳಿವೆ. ಒಂದು ಸ್ವರ್ಣಮಂದಿರದ ಪ್ರತಿರೂಪ 'ಮತ್ತೊಂದು ವೈಷ್ಣೋದೇವಿ ಮಂದಿರದ ಪ್ರತಿರೂಪ'. ಇವುಗಳನ್ನು ಸಂದರ್ಭಾಸಾಯಂತಾಲ ಪ್ರಸಿದ್ಧ ಭಾರತ - ವಾಕಾಸ್ಕಾನದ ಗಡಿಪ್ರದೇಶ (Wagha Border) 'ನೋಡಲು ಹೋರಬೇವು'.

ಅಮೃತಸರ ಗೂರಿನಿಂದ 30 ಕ.ಮೀ. ದೂರದಲ್ಲಿದೆ. ರಿಷ್ಯು ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಹೋಗಬಹುದು. ಆ ಸ್ಥಳ ಸಮೀಕ್ಷಿಸುತ್ತಿದ್ದಂತೆ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಒಂದು ಬಗೆಯ ಭಯ, ಆತಂಕ ಉಂಟಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಆಗ ವಾಕಾಸ್ಕಾನದವರು ಕಾರ್ಫಿಲ್ ನ್ನು ಆಶ್ರಮಿಸಿದ ಪೇಠ ಎಲ್ಲರೂ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗಬೇಡಿ ಎಂದು ಒಳ್ಳಿಸಿದ್ದರು. ಅದರ ಆ ಸ್ಥಳವನ್ನು ತಲುಪಿದಾಗ ಮನಸ್ಸಿನ ದುರುದ, ಕಳವಳ ವಾಯವಾಗಿ ನಿರಾತಂಕವಾಗಿ ಉಸಿರಾದುವಂತಾಯಿತು.

ಈಗಿ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಭಾರತ ಮತ್ತು ವಾಕಾಸ್ಕಾನದ ಗಡಿ ರಕ್ತಾಪ ಪಡೆಯವರು ಪ್ರತಿ ದಿನ ಸಂಜೀ 7 ಗಂಟೆಗೆ ಧ್ವಜವನ್ನು ಅವರೋಡಿಸುತ್ತಾರೆ. ಆಗ ಎರಡೂ ಪಡೆಯವರಿಂದ ರೋಷಿಂದೊಡ ಗೂಡಿದ ಪೇಠ ನೋಡುವುದು ಒಂದು ರೋಮಾಂಚಕ ದೃಶ್ಯ. ಆ ವಾತಾವರಣದಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರಲ್ಲಿಯೂ ದೇಶ ಪ್ರೇಮ ಉತ್ಸಾಹದು ಬಹಳ ಸಹಜ. ಪೇಠದು ಮುಗಿದ ನಂತರ ಎರಡೂ ಪಡೆಯವರು ದೇಶದ ಧ್ವಜವನ್ನು ಇಳಿಸಿ ಗೇಣಿಸುತ್ತಾರೆ. ನಂತರ ಬೇಳಗಿನ ತನಕ ಎರಡೂ ಕಡೆಯವರಿಗೆ (ದೇಶಗಳಿಗೆ) ಸಂಪರ್ಕ ಏರುವುದಿಲ್ಲ.

ಈ ಗೇಟನ ಮುಖಾಂತರವೇ ದಿಲ್ಲಿ - ವಾಕಾಸ್ಕಾನ ಬಸ್ಸು ಸಂಚರಿಸುತ್ತದೆ. ಇಲ್ಲಿಂದ ವಾಕಾಸ್ಕಾನದ ಮೊದಲ ರೇಲ್ಸ್ ಸ್ಯೇತನ್ ಕಾಣಿಸುತ್ತದೆ. ಅಮೃತಸರ ನೇಡಲು ಬಂದವರು ನೋಡಲೇಬೇಕಾದ ರಾಷ್ಟ್ರ ಪ್ರೇಮ ಉತ್ಸಂಪುವ ಭಾರತದ ಉಂಚನ ಪ್ರದೇಶ.

ಮರುಧಿನ ಬೇಗ್ನೆ ನಮ್ಮದು ಅಮೃತಸರದಿಂದ

ಕಟ್ಟಗೆ ಪ್ರಯಾಗ. ಬೇಗ್ನೆ 6 ಗಂಟೆಗೆ ಹೋರಬ ಬಸ್ಸು ಮಧ್ಯಾಹ್ನ 12 ಗಂಟೆಗೆ ಕಟ್ಟ, ತಲುಪಿತು. ಕಟ್ಟ ತ್ರಿಕೂಟ ಪರ್ವತದ ತಳ ಪ್ರದೇಶ. ಇಲ್ಲಿ ಜಮ್ಮು-ಕಾಶ್ಮೀರ ಪ್ರವಾಸಿನ್ನೆಡ್ಯಾಮ ಇಲಾಂಗಿ ವಿಶ್ವಾಸಿಗೆ ಗ್ರಹದಲ್ಲಿ ನಾವು ತಂಗಿದೆ.

ಕಟ್ಟದಿಂದ ವೈಷ್ಣೋದೇವಿಯ ಮಂದಿರಕ್ಕೆ 15 ಕ.ಮೀ. ದೂರ ಬೆಳ್ಳಿ ಹತ್ತಿರೊಂದು ಹೋಗಬೇಕು. ನಡೆಯಲು ಆಗಿದ್ದ ವರು ಕುದುರೆ ಇಲ್ಲವೆ ಹಾಲಕಿಗಳಲ್ಲಿ ಹೋಗಬಹುದು. ಬಾಗಾಗಂಗಾದಲ್ಲಿ ಕುದುರೆಗಳು ಸಿಗುತ್ತಾರೆ. ದರಗಳನ್ನು ಎಲ್ಲ ಕಡೆ ಬರಬಿರುತ್ತಾರೆ. ಬಾಗಾಗಂಗಾದಿಂದ ವೈಷ್ಣೋದೇವಿ 13 ಕ.ಮೀ. ದೂರದಲ್ಲಿದೆ.

ನಾವು ವಸತಿಗ್ರಹದಲ್ಲಿ ವಿಶ್ವಾಸಿ ಪಡೆದು ಸಾಯಂತಾಲ ರ್ಗಂಟೆಗೆ ವೈಷ್ಣೋದೇವಿಯ ಮಂದಿರಕ್ಕೆ ಪಾದಯಾತ್ರೆ ಆರಂಭಿಸಿದೆ. ಹತ್ತುವಾಗ ಆಧಾರಕ್ಕಾಗಿ ಕೋಲುಗಳನ್ನು ಕೊಂಡುಕೊಳ್ಳಬ್ಬದು ಒಳ್ಳಿಯಾದು. ಕೋಲು ಆಧಾರವಾಗಿ ಮುಕ್ಕೊಂಡರೆ ನಡೆಯಲು ಅಯಾಸ ಕಡಿಮೆ ಆಗುತ್ತದೆ.

ನಡೆಯುವ ದಾರಿಯನ್ನೆಂತೂ ಚೈಲ್ಡ್‌ಗಳನ್ನು ಜೋಡಿಸಿ ಸುಂದರ ದಾರಿಯನ್ನು ರಚಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಸಾಲು ಸಾಲಾಗಿ ಚಹಾ, ಕಾಫಿ, ಬಾನೀಯಗಳ ಅಂಗಳಗಳು, ಹೋಟೆಲುಗಳು ಜನರ ಬೇಡಕಿಗಳನ್ನು ಪೂರ್ಸುತ್ತಿರುತ್ತಾರೆ. ಇವರ ವ್ಯಾಪಾರವಂತೂ 24 ಗಂಟೆಯೂ ನಡೆದೇ ಇರುತ್ತದೆ. ಈ ಯಾತ್ರೆಗೆ 12 ತಿಂಗಳು ಜನರು ಬಂದೇ ಬರುತ್ತಿರುತ್ತಾರೆ. ಹತ್ತುವಾಗ ನೋಡುವ ಸುತ್ತು ಮುತ್ತರಿನ ದೃಶ್ಯದ ಸೊಂಬಗಣ್ಣೆಂತೂ ವರ್ಣಿಸುವುದೇ ಅಂತಾ.

ನಾವು ಬೆಳ್ಳಿ ಹತ್ತುಲು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದ ಎರಡು ಗಂಟೆಗಳ ಸುಮಾರಿಗೆ ಅಂದರೆ ಸಾಯಂತಾಲ 7 ಗಂಟೆಗೆ ಜೋರಾಗಿ ವುಳಿಗಾಳಿ ಸಿಡಿಲಿನ ಆಭರಣ ಪ್ರಾರಂಭವಾಯಿತು. ಎಲ್ಲ ಕಡೆಗೂ ಕತ್ತಲಾವರಿಸಿತು. ಬೆಳ್ಳಿದ ಎತ್ತರದಲ್ಲಿ ಇದೊಂದು ಭಯಾನಕ ಅನುಭವ. ಒಂದು ಗಂಟೆಯ ವರಿಗೆ ಜೋರಾಗಿ ಮುಳ್ಳಿ ಸುಂದರ ನಿತಿತು. ಮುಳ್ಳಿಯಿಂದ ಆ ಕತ್ತಲಿನಲ್ಲಿಯೇ ಎಲ್ಲರೂ 'ಜೈ ಮಾತಾದಿ' ಅಂತ ದೇವಿಯ ಜಯಕಾರ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ ಹತ್ತುವಿಕೆಯನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸಿದ್ದನ್ನು ಕಂಡು ನಾವು ಮುಂದುವರೆದೆವೆ.

ಭರವಸೆಯ ರಂಗ ಪ್ರವೇಶ

ಲಲಿತ ಕಲೆಗಳಾದ ಸಂಗೀತ, ಶಿಲ್ಪ, ಚಿತ್ರ,
ನಾಟ್ಯಗಳು ಹಾಸ್ಯಧಾರಿತವಾದ ಕಲೆಗಳು. ನಾಟ್ಯ
ಹಾಸ್ಯದಲ್ಲಿನ ಭರತನಾಟ್ಯ ಕೂಚುಪ್ಪಡಿ ಮತ್ತು
ಮೋಹಿನಿ ಆಟಂ ಕಲೆಗಳು, ಸಂಗೀತ, ಸಾಹಿತ್ಯ
ಅಭಿನಯ ವರ್ಣಾಲಂಕಾರ ರಂಗಸಚ್ಚಿದಂತನ್ನು
ಒಳಗೊಂಡಿದ್ದು ಪರಿಷ್ಠಿಣ ಕಲೆಯಂದು
ಪರಿಗೆಣಿಸಲ್ಪಡ್ಡಿದೆ. ಇಂತಹ ಸಂಬ್ರಹಣ ಕಲೆಯನ್ನು
ಕರಗಡ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದರೆ ಅಪಾರವಾದ ಶ್ರದ್ಧೆ,
ಆಳವಾದ ಸಾಧನೆ ಅತ್ಯಗತ್ತು. ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ನಡೆದ
ಭರತನಾಟ್ಯ ಹಾಗೂ ಕೂಚುಪ್ಪಡಿ ರಂಗಪ್ರವೇಶದಲ್ಲಿ
ದೊಂಬಿವಲಿಯ ಕಲಾಂಜಲಿಯ ಕೆ. ಸುಖ್ಯಲಕ್ಷ್ಮೀ
ಮತ್ತು ವಸಂತರವರಲ್ಲಿ ತರಬೇತಿ ಪಡೆದ ಶ್ರೀ
ಮೋಹನ್ ಮತ್ತು ಶ್ರೀಮತಿ ತ್ರಿವೇಣಿ
ಮೋಹನ್ ರವರ ಸುಷ್ಪತ್ರಿ, ಸ್ತ್ರಿಯಾ
ಮೋಹನ್ ರವರು ಶ್ರದ್ಧೆ ಮತ್ತು
ಸಾಧನೆಗಳಿಂದ ರಸಕರ ಮನ ಸೆಳಿದು
ಮುಂದೆ ಉತ್ತಮ ಕಲಾವಿದ್ಯಾಗೂವ
ಭರವಸೆ ಮೂಡಿಸಿದರು.

ದೊಂಬಿವಲಿಯ ಭರತನಾಟ್ಯ
ವುಂದಿರದಲ್ಲಿ ಕು. ಪ್ರಯ್ಯಾ
ವೋಹನ್‌ರವರ ಭರತನಾಟ್ಯ
ರಂಗಪ್ರವೇಶ ಶಾಯ್‌ಕೃವು
ಮಿಜಂಭಂಗೆಯಂದ ಜರಗಿಸು.

ನಾಟ್ಕರಾಗದ ಪ್ರಪೂಂಡಲಿ
ಯೋಂದಿಗೆ ಅರಂಭಿಸಿದ ಕಾರ್ಯ
ಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ಸ್ತಿಯಾರವರು ಸರಸ್ವತಿ
ರಾಗದ ಸರಸ್ವತಿ ಸ್ತುತಿ, ನಾಟಯ
ಅಭಿನಯಿಸಿದರು. ಸಂತರ ಅಭಿನಯಿಸಿ
ಕಾಳಿ ಕೊತುಂ ಪರಿಗಣಮಹಾರಿಯಾಗಿ
ಭರತನಾಟ್ಕದ ಮುಖ್ಯ ಅಂಗಗಳಾದ
ಜತಿಸ್ವರಂ, ರಾಗಮಾಲಿಕೆಯ ತಳ್ಳಂನ
ವರ್ಣಂ ಸೃತ್ಯಗಳನ್ನು ಪ್ರಭಾವಿತವಾ
ಭಾವ, ತಾಳಗಳ ಮೇಲೆ ತನಿಗಿರುವ ಎ
ಪ್ರದರ್ಶನಿಸಿದರು. ಲತಾಂಗಿಯಲ್ಲಿ
ಅದುಂಬಾದನೆ ಸಮರ್ಪಕವಾಗಿತ್ತು
ಯಲ್ಲಿ ಅಭಿನಯಿಸಿದ ಮೀರಾ
ಪ್ರದರ್ಶನಿಸಿದ ದೈವದಿ ವಸ್ತ್ವಪರಂ
ರಸಿಕರೆಲ್ಲರ ವೇಚ್ಯುಗೆಯನ್ನು
ಸಮನ್ವಯಂಜಿಸಿಗಾರದ ತಿಳ್ಳಾನವನ
ಅಭಿನಯಿಸಿದ್ದು ಸ್ತಿಯಾರವರ ಉ
ದ್ವೀಪಕವಾಗಿತ್ತು. ಅರಬಿದಾಗದಲಿ

ಕೂಡಬ್ಬದಿ ಸ್ವತ್ಯ ಪ್ರದರ್ಶನದಲ್ಲಿ ತಲೆಯ ಮೇಲೆ
ದೀಪವನ್ನಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ತಟ್ಟಿಯ ಮೇಲೆ ಅಭಿನಯಿಸಿದ
ಸ್ವತ್ಯನು ಪ್ರಯಾರವರ ಶ್ರದ್ಧೆ ಮತ್ತು ಸಾಧನೆಗಳ
ಸೂಚಕವಾಗಿದ್ದು ಎಲ್ಲರ ಪ್ರಶಂಸ ಪಡೆಯಲು,
ವೇದನ ರಾಗದ ರಿವಶಾಂಡವ ಸ್ವತ್ಯವನ್ನು
ಅಚ್ಚುಕಟ್ಟಿ ಅಭಿನಯಿಸಿ ಹಾಯಿಕ್ರಮವನ್ನು
ಮುಕಾಯ ಗೊಳಿಸಿದರು.

ಉತ್ತಮ ಚಲನೆ, ತಾಳದ ಪುರೀಲನ
ಡಿಡಿತದೊಂದಿಗೆ ಭಾವಘೋಣವಾಗಿ ಅಭಿನಯಸಿ
ಪ್ರೇಕ್ಷಕರಲ್ಲಿರ ಪ್ರತಂಸೆಗೆ ಪಾತ್ರರಾದ ಪ್ರಯೋ
ವೋಹನೋರವರಿಗೆ ಮುಂದೆ ಉತ್ತಮ
ಭವಿಷ್ಯವಿದೆಯೋಂದು ತಜ್ಜಾರುಗಳು ಅಭಿಪ್ರಾಯಪಡಿತರು.

ನಷ್ಟಿವಾಂಗದಲ್ಲಿ ಗುರು ಸುಭ್ಯಲಕ್ಷ್ಮಿ ಮತ್ತು
ಶ್ರೀಮತಿ ಚಂದ್ರಕೃಷ್ಣಮಹಿತ (ಹಾದುಗಾರಿಕೆ),
ನಂಬಿರನ್ನು (ಮೃದಂಗ) ರಾಮಚಂದ್ರ, ಶರ್ಮ
(ಪಟ್ಟಿಲು) ನಾರಾಯಣಮಹಿತ (ಮೇಳ್ಳಾ) ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನ್ನು
(ಕೈಳಿಲು) ಏವರ ವಾದ್ಯವ್ಯವಹಂಪ ಹಿತಮಿತವಾಗಿದ್ದು
ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಜೆನ್‌ನ್‌ಗಿ ವುಗಾಡಿಬರುವಲ್ಲಿ
ಸಹಕಾರಿಯಾಯಿತು.

ତାଣେ ଯା ନେଟିରାଜନ ନୃତ୍ୟନିକେତନଦ
ନିଦେଶକରୁଦ କା. ରାଜକୁମାର୍ କେତ୍ଯାର୍ ମୁଖୀ
ଅପିଥିଗଳାଗି ଆଗମିସିଦ୍ଧରୁ. କାହିଁକିମନ୍ଦୁ
ବ୍ୟାକିତିଯାଗି ଏକ୍ଷେଷିଦ ଲପରୁ କୁପନାର
ସ୍ଵଯାରପରିଗେଲାତ୍ମମ ଭବିଷ୍ୟ ପଦ୍ଧତିଙ୍କୁ ମୁଦିଦୁ
ଯତ୍କର୍ମମୂଳ୍ୟ ହାର୍ଯ୍ୟିଦରୁ.

ಸುತ್ತಮುತ್ತ

ಶ್ರೀಮತಿ ಜಂದುಮತಿ ಆಡ್ಯ ಇನ್ನಿಲ್ಲ^{೨೩}
 ಮುಂಬಯಿ ಕನಾಕಚಿಕ ಸಂಘಾದ ಸುಧಿಭೋಗ
 ಕಾಲಾವಧಿಯ ಮಾಜ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೂ ವಿಶ್ವೇಶ್ವರಯ್ಯ^{೨೪}
 ಸ್ವಾರ್ಥ ಮಂದಿರದ ರೂಪಾರ್ಥಿಗಳೂ ಆಗಿದ್ದ ದಿ
 ವರದರಾಜ ಆಡ್ಯ ಅವರ ಧರ್ಮವಪ್ತಿ. 75 ವರ್ಷ
 ವಯಸ್ಸಿನ ಶ್ರೀಮತಿ ಜಂದುಮತಿ ಆಡ್ಯ ಚೆಂಗಳೂರಿ
 ನಲ್ಲಿರುವ ಅವರ ಮಗ ಶ್ರೀ ಜೀವನ್ ಆಡ್ಯರ
 ಮನೆಯಲ್ಲಿ ನವೆಂಬರ್ 15ರಂದು ಜೀಗ್ನೆ
 ಹೃದಯಾಳಾತಕೆ ಗುರಿಯನಿಗಿ ಕೊನೆಯಸಿರೆಂದರು.

ಕಳೆದ ಕೆಲವು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಅವರು
ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ರುಪತಮ್ಮೆ ಮಗಳು ಶ್ರೀಮತಿ ಜಯ
ರ್ಯಾವೇರಿ ಅವರ ಮನೆಯಲ್ಲಿದ್ದು ಸಮಾಜ ಸೇವೆಯಲ್ಲಿ
ತಮ್ಮನ್ನು ತೊಡಗಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದರು. ಅವರು
ಮುಂಬಯಿಯ ಕೆರ್ಕಿ ಕಾಲೇಜಿನಲ್ಲಿ ಗಣತ ವಿಭಾಗದ
ಮುಖ್ಯಸ್ಥ ಹಾಗೂ ಗಣತವನ್ನು ಕಲಿಸುವ
ಉದ್ದಾಹಕಯೂ ಆಗಿದ್ದರು. ಅವರು ಮತ್ತಳಾಗಿ
ಕನ್ನಡ ಮತ್ತು ಇಂಗ್ಲಿಷನಲ್ಲಿ ನೀತಿಯೋಧಕ ಕಥಿಗಳನ್ನು
ಬರೆದು ಪ್ರಕಟಿಸಿದ್ದರು. ಅವರು ಸಂಗೀತದಲ್ಲಿ
ಪರಿಣತರಾಗಿದ್ದು ಅವರ ವಿವಾಹ ಶ್ರೀವರ್ಚದಲ್ಲಿ
H.M.V. ಕಂಪನಿಯವರು ತಯಾರಿಸಿದ ‘ಬೆಂಗಳೂರಿಯಲ್ಲಿ
ನೇಡು’ ಹಾಗೂ ‘ನಡಿ ಬಾಣ ಹಾತ್ತಿಗೆ ಮೋಗ್ಗೇಣ’
ಎಂಬ ಧ್ವನಿಮುದ್ರಿಕೆಗಳು ಒಂದು ಕಾಲಕ್ಕೆ ತುಂಬ
ಜನಪ್ರಿಯವಾಗಿದ್ದವು. ಅವರು ಮುಂಬಯಿಗೆ
ಬಂದಾಗಲೆಲ್ಲ ಕನಾಟಕ ಸಂಖ್ಯಾದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳಲ್ಲಿ
ಭಾಗವಹಿಸುತ್ತಿದ್ದರಲ್ಲದೆ ಪರದರಾಜ ಆದ್ಯ ಸ್ಕೂರಕ
ಪ್ರತಸ್ಸಿಯ ಕುರಿತು ಸಲಹೆ ಸೂಚನೆಗಳನ್ನು
ನೀಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಅವರ ಲಗತಿಕೆಯಿಂದ ಮುಂಬಯಿ
ಕನಾಟಕ ಸಂಖ್ಯಾದ ಒಂದು ಹಳೆಯ ಕೊಂಡಿ
ಕಳೆಚಿದಂತಾಯಿತೆಂದು ಸಂಖ್ಯಾದ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾದ ರವಿ
ರಾ. ಅಂಚನ್ ಹಾಗೂ ಪರದರಾಜ ಆದ್ಯ
ಪರಿಷಾರದ್ವಿತೀನೆ ನಿರ್ಬಂಧತ್ವಗಳಾಗಿದ್ದ ಕಬಿ ಬಿ.ಎ.
ಸನಂದಿಯವರು ತಮ್ಮ ಸಂತಾಪ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಸದಾನಂದ ಸುವರ್ಮಾ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಪ್ರತಿಭಾನ್ದರ
ಕನ್ನಡ ಕಾದಂಬರಿ ರಚನೆ ಮಹಿಳೆ-2001

ಒಟ್ಟುವರ್ತಮಾನ ರೂ. 10,000/-

卷之三

సాధువులు నుండిన సాధువులకు వ్యతిభాగాన్ని
జ్ఞానపీఠ ప్రతిస్తి ఏటేతడు. తివరామ కారంటరు
జన్మ తెలుగు వషటదల్లి అవర సంస్కరణాలు

ಕಾರಂತ ಕಾದಂಬಲಿ ಸ್ವಧೈರ್ಯನ್ನು ವಿಪರ್ಯಿಸಿದೆ. ಅದರ ನಿಯಮಗಳು ಈ ಕೆಳಗಿನಂತಿವೆ.

1. ಕಾದಂಬಿಯು ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ಹಿನ್ನೆಲೆ ಮೇಲಂದಿದ್ದು ಆ ಪರಿಸರದ ಅನ್ನತೆಯನ್ನು ಬಿಂಬಿಸುವಂತಿರಬೇಕು. ಅಪ್ರಕಟಿತ ಸ್ತುತಂತ್ರ ಕೃತಿಯಾಗಿದ್ದು ಯಾವುದೇ ವ್ಯಕ್ತಿ, ಧರ್ಮ, ಸಂಸ್ಕೃತಿಗೆ ಲಭ್ಯತಾಗಾಗದಂತಿರಬೇಕು. 2. ಒಬ್ಬರು ಒಂದೇ ಕಾದಂಬರಿ ಕಳುಹಿಸಬೇಕು. ಪ್ರವೇಶ ತಾಲ್ಪರ್ಯವಿಲ್ಲ. 3. ಕೃಬಿರಹದೆ ಮಿತಿ ಸುಮಾರು 250 ಪ್ರತಿಗಳು (ಬೆರಳಿಕ್ಕಿನ ಮುತ್ತಿ 200 ಪ್ರತಿಗಳು) ಘುಲ್‌ಸ್ಯೇವ್‌ ಹಾಳೆಯ ಒಂದೇ ಮಾರ್ಗುಲಲ್ಲಿ ಬರೆದಿರಬೇಕು. 4. ಕೃತಿಗಳನ್ನು ಹಿಂದಿರುಗಿಸ ಗಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಹಿಂದಿರುಗಿಸಲೇ ಬೇಕಿದ್ದಲ್ಲಿ ಸಾಕಷ್ಟು ಅಂತೆ ಚೀಟಿ ಲಗತ್ತಿಸಿದ ಲಕ್ಷೇತ್ರ ಕಳುಹಿಸಬೇಕು. 5. ಲೇಖಕರ ಹೆಸರು ಮತ್ತು ವಿಜಾಸ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಹಾಳೆಯಲ್ಲಿ ರಬೇಕು. ಲಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಸ್ವಾಧ್ಯಾಮಿಗಿ ಇಂಗ್ಲಿಷನಲ್ಲಿ ಹೆಸರು ವಿಜಾಸ ಬರೆದಿರಬೇಕು. 6. ಓಪ್ರೋಗಾರರ ಏಮಾನವೇ ಅಂತಿಮ. ಆ ಕುರಿತು ಪತ್ರವು ಹಾರಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲ. ಉತ್ತಮ ಕೃತಿಗೆ ರೂ. 10,000 ನಗದು ಬಹುಮಾನ ಮತ್ತು ಪ್ರಶಸ್ತಿ, ಪತ್ರ, ನೀಡಲಾಗುವುದು. 7. ಪ್ರತಿತ್ವಾನದ ಯಾವುದೇ ಕಾರ್ಯಕರ್ತೆ ಅಥವಾ ಅವರ ಸಂಬಂಧಿಕರು ಈ ಸ್ವಧೈರ್ಯಲಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸುವಂತಿಲ್ಲ. 8. ಪ್ರಶಸ್ತಿ ವಿಳೀತ ಕೃತಿಯ ಪ್ರಕಟನೆ, ಚೈತ್ರಕರಣ ಮುಂತಾದ ದಕ್ಕಿ ಈ ಸಂಸ್ಕೃತಿಕ ಪ್ರತಿತ್ವಾನದ್ದು. 9. ಸ್ವಧೈರ್ಯಗಳನ್ನು ಪಡೆಯಲು ಕೊನೆ ದಿನಾಂಕ 30-4-2002

10. ಕಳುಹಿಸಬೇಕಾದ ವಿಳಾಸ :

Karanth Novel Competition

Sadanand Suvarna Cultural Foundation (R)
RatnaJyoti, 3rd Floor, 30 Maruti Lane,
Fort, Mumbai-400 001.

‘ಮೋಗೆವೀರ’ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸ್ವಧೈರ್ಯ - 2002

ಮೋಗೆವೀರ ವ್ಯವಸ್ಥಾಪಕ ಮಂಡಳ, ಮುಂಬಯಿ ಶತಮಾನೋಷ್ಟವದ ಅಂಗವಾಗಿ ಈ ಸಾಹಿತ್ಯಾಭಿರೂಪದ ಮುಂದಿಲ್ಲ, ಮುಂಬಯಿ ವರ್ತನೆಯನ್ನು ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಿಸುವ ಸದ್ಯದೇಶದಲ್ಲಿ ಮೋಗೆವೀರ ವ್ಯವಸ್ಥಾಪಕ ಮಂಡಳ, ಪ್ರಕಾಶಕ ‘ಮೋಗೆವೀರ’ ಮಾಸಿಕ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸ್ವಧೈರ್ಯನ್ನು ವಿಫರ್ಣಿಸಲಾಗಿದೆ. ಅದಕ್ಕಿಗೆ ಶಭ್ದ, ವ್ಯಾಖ್ಯಾನ ಲೇಖನ, ಹಾಸ್ಯಲೇಖನ ಹಾಗೂ ಕವನಗಳನ್ನು ಆಹ್ವಾನಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಸ್ವಧೈರ್ಯ ಸಾಮಾನ್ಯ ನಿಯಮಗಳು :

ಕೃತಿಗಳು ಸ್ವಂತದ್ವಾಗಿದ್ದು, ಬೇರೆಲ್ಲಾ ಯಾವ ಭಾವಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟಗೊಂಡಿರಬಾರದು. ಘುಲ್‌ಸ್ಯೇವ್

ಹಾಳೆಯ ಒಂದೇ ಮಾರ್ಗುಲಲ್ಲಿ ಸ್ವಾತಿತಾವಾಗಿ ಬರೆದಿರಬೇಕು. ಕೃತಿಗಳು ದಿನಾಂಕ 31-3-2002ರ ಒಳಗೆ ‘ಮೋಗೆವೀರ’ ದ ಕಚೇರಿಗೆ ತಲುಪಬೇಕು. ಬಹುವಾನಿತ ಕೃತಿಗಳನ್ನು ‘ಮೋಗೆವೀರ’ ದಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟಸಲಾಗುವುದು. ಉತ್ತಮವೆಂದು ಪರಿಗೊಂಡಿಸಲಾದ ಇನ್ನಿತರ ಕೃತಿಗಳನ್ನು ಯಾಧಾವತ್ತಾಗಿ ಪ್ರಕಟಸಲಾಗುವುದು ಅಲ್ಲದೆ ‘ಮೋಗೆವೀರ’ ನಿಗದಿ ಪಡಿಸಿದ ಗೌರವ ಧನವನ್ನು ಕಳುಹಿಸಲಾಗುವುದು. ಕೃತಿಗಳ ಪ್ರತಿಗಳನ್ನು ಹಿಂದೆ ಕಳುಹಿಸಲಾಗುವುದಿಲ್ಲ.

ಆವುಗಾರ ನಿಧಾರವೇ ಕೊನೆಯದು. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಹತ್ತಿ, ವ್ಯವಹಾರಕ್ಕೆ ಅಸ್ವಾದವಿಲ್ಲ.

1) ಕಥಿಗಳು (ಹಸ್ತಲಿವಿತ ಎಂಬು ಪ್ರತಿಗಳನ್ನು ಮೀರಿರಬಾರದು) ಪ್ರಥಮ ಬಹುಮಾನ ರೂ. 1500, ದ್ವಿತೀಯ ಬಹುಮಾನ ರೂ. 1000, ತೃತೀಯ ಬಹುಮಾನ ರೂ. 500 2) ವ್ಯಾಖ್ಯಾನ ಲೇಖನಗಳು (ಯಾವುದೇ ವಿಷಯಗಳ ಬಗ್ಗೆ ರಾಜಕೀಯ ಬಿಂಬಿಗೆ ಆರು ಪ್ರತಿಗಳನ್ನು ಮೀರಿರಬಾರದು) ಪ್ರಥಮ ಬಹುಮಾನ ರೂ. 1500, ದ್ವಿತೀಯ ಬಹುಮಾನ ರೂ. 1000, ತೃತೀಯಬಹುಮಾನ ರೂ. 500 3) ಸದ್ಯಪನೆಗಳ ಹಾಸ್ಯ ಲೇಖನಗಳು (ಆರು ಪ್ರತಿಗಳನ್ನು ಮೀರಿರಿರಲಿ) ಪ್ರಥಮ ಬಹುಮಾನ ರೂ. 1500, ದ್ವಿತೀಯ ಬಹುಮಾನ ರೂ. 1000, ತೃತೀಯ ಬಹುಮಾನ ರೂ. 500 4) ಹೃದಯ ಮೀಟುವ ಕವನಗಳು ಪ್ರಥಮ ಬಹುಮಾನ ರೂ. 1000, ದ್ವಿತೀಯ ಬಹುಮಾನ ರೂ. 750, ತೃತೀಯ ಬಹುಮಾನ ರೂ. 500

ಕೃತಿಕಾರರು ತಮ್ಮ ಹೆಸರು ಮತ್ತು ವಿಜಾಸವನ್ನು ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಕಾಗದದಲ್ಲಿ ಬರೆದು ಲಗತ್ತಿಕರಿಸಬೇಕು.

ದಿ.ಸ್.ಎ.: 1) ಕಾರ್ಬನ್ (Xerox) ಪ್ರತಿಗಳನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪಿಸಲಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅಭ್ಯರ್ಥಿಗಳು ಮೇಲಿನ 4 ಕ್ಲೇಟ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ವಧಿಸಬಹುದು, ಆದರೆ ಒಂದೊಂದು ಕ್ಲೇಟ್ರಕ್ಕೆ ಒಂದೊಂದೇ ಕೃತಿಯನ್ನು ಈ ಕೆಳಗಿನ ವಿಳಾಸಕ್ಕೆ ಕಳುಹಿಸತಕ್ಕದ್ದು. ವಿಜಾಸವನ್ನು ಪಿನ್‌ಕೋಡ್ (Pincode No) ಸಹಿತ ಇಂಗ್ಲಿಷ್‌ನಲ್ಲಿ ಬರೆಯಿರಿ.

ಫಲಿತಾಂಶವನ್ನು ಜೂನ್ 2002ರ ‘ಮೋಗೆವೀರ’ ಹಾಗೂ ಮುಂಬಯಿಯ ಕನ್ನಡ ಪತ್ರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟಿಸಲಾಗುವುದು.

The Editor

Mogaveera Competition Section

Manek Mansion, 8, Nanabhai Lane,
Fort, Mumbai-400 001.

ಡಾ. ಜಿ.ಎನ್. ಉಪಾಧ್ಯೇ ಅವರಿಗೆ

ಶಿಕ್ಷಣ ವಿಭಾಗದ ಮುಖ್ಯಸ್ಥ ಹಾಗೂ ಉಪನ್ಯಾಸಕ

ಡಾ. ಜಿ.ಎನ್. ಉಪಾಧ್ಯೇ ಅವರಿಗೆ ತತ್ತ್ವಧರ್ಮದಲ್ಲಿ ಮುರುಫಾರಾಜೆಂದ್ರ ಮತ್ತು ಬಸವ ಕೇಂದ್ರವು ಶಿಕ್ಷಣ ವಿಭಾಗ ಪ್ರತಿಸ್ತಿ ನೀಡಿ ಗೌರವಿಸಿದೆ.

ಮುರುಫಾ ರಾಜೆಂದ್ರ, ಮತ್ತು ಬಸವ ಕೇಂದ್ರವು ಆಯೋಜಿಸಿದ್ದ ವಚನ ಕಮ್ಮುಟ ಪರೀಕ್ಷೆಯಲ್ಲಿ ಮುಂಬಯಿ ವಿಶ್ವ ವಿದ್ಯಾಲಯದ ಹದಿನಾಲ್ಕು ಮಂದಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಡಾ. ಜಿ.ಎನ್. ಉಪಾಧ್ಯೇ ಅವರು ವಾಗ್ರಾದರಕರಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದ್ದರು. ಈ ಪರೀಕ್ಷೆಯಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡ ವಿಜಾಗದ ರಿಟಿಫಿಕಲ್‌ಡಿಪ್ಲಿಕೇಟ್ ಅವರು ರಾಜ್ಯ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ದ್ವಿತೀಯ ರ್ಯಾಂಕ್ ಪಡೆದಿದ್ದರು. ತತ್ತ್ವಧರ್ಮದಲ್ಲಿ ಇತ್ತೀಚಿಗೆ ನಡೆದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ಈ ಪ್ರತಸ್ಯಾಯನ್ನು ಶ್ರೀ ಶ್ರೀ ಮುರುಫಾ ರಾಜೆಂದ್ರ, ಸ್ಕೂಲ್‌ಐ ಅವರು ಪ್ರಥಾನ ಮಾಡಿದರು. ಪ್ರತಿಭೇಯನ್ನು ಮುರುಫಾ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಅವರನ್ನು ಪ್ರತಸ್ಯಾಯನ್ನು ನೀಡಿ ಗೌರವಿಸುವ ಪರಂಪರೆಯನ್ನು ಮುರುಫಾ ರಾಜೆಂದ್ರ, ಮತ್ತು ಬಾಲಿಗೆ ತಂದಿದೆ.

ಪರಂಪರೆಯ ವಿಸ್ತರಣೆಯೇ ಕನ್ನಡ ಕವಿಗಳ ಮೊದಲ್ ಸಾಧನೆ : ಡಾ. ಜಿ.ಎನ್. ತಿಪರುದ್ರಪ್ರ

ಹೊಸಗನ್ನಡ ಸಾಂಪತ್ತ, ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಹಂತದಲ್ಲಿಯೂ ವಾಶ್ವಾತ್, ಸಾಂಪತ್ತ, ಪ್ರತಿಯೊಂದಲ್ಲಿ ಮೂಲ ಹೊಸಗನ್ನಡ ರೂಪಗಳನ್ನು ಆಧಿಕ್ಾರ ಮಾಡಿಕೊಂಡಂತೆ ತೋರುವುದಾದರೂ ಈ ಎಲ್ಲ ಪ್ರಯೋಗಗಳ ಹಿಂದೆ ಇರ್ಮೆ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ, ಪರಂಪರೆಯೇ ಒಂದು ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಸಾರವಾಗಿದೆ. ಹಿಂದಿನ ಪರಂಪರೆಯ ವಿಸ್ತರಣೆಯೇ ಕನ್ನಡ ಕವಿಗಳ ಮೊದಲ್ ಸಾಧನೆ ಕೆಂಪಿಗೆ ಅವರನ್ನು ತರಬೇತಿಗೊಳಿಸಿದ ಶಿಕ್ಷಣ ವಿಭಾಗದ ಜೀವನ್ ಅವರು ಅವರನ್ನು ಪ್ರತಸ್ಯಾಯನ್ ಹಾಗೂ ನಗದು ಬಹುಮಾನವನ್ನು ನೀಡಿ ಗೌರವಿಸುವ ಪರಂಪರೆಯನ್ನು ಮುರುಫಾ ರಾಜೆಂದ್ರ, ಮತ್ತು ಬಾಲಿಗೆ ತಂದಿದೆ.

ಅವರು ಇತ್ತೀಚಿಗೆ ಮುಂಬಯಿ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯದ ಕಲಿನಾಯಂಪೂರ್ವನಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡ ವಿಜಾಗದ ಮತ್ತು ಅಯೋಜಿಸಿದ್ದ ಸಾಂಪತ್ತ, ಸಂವಾದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡುತ್ತಾ ನಷ್ಟೊದಯ ಕಾವ್ಯದಿಂದ ನವ್ಯ ಕಾವ್ಯದ ತನಕ ಬಂದ ಕಾವ್ಯ ಪ್ರಯೋಗಗಳ ಒಳಗೆ ಪತ್ರನೆಯಲ್ಲಿ ತತ್ತ್ವವಾದರಿಂದ ಹಿಂದೆ ತತ್ತ್ವವಾದ ಪರಂಪರೆಯೇ ಕನ್ನಡ ಕವಿಗಳ ಮೊದಲ್ ಸಾಧನೆ : ಡಾ. ಜಿ.ಎನ್. ತಿಪರುದ್ರಪ್ರ

ಕಾವು, ತನ್ನ ರೂಪಗಳಲ್ಲಿ, ತೇರಾ ಹೊಸದಾಗಿ ಕಂಡುಬಂದರೂ ಚಂಪು, ಮಚನ, ಸಾಂತಕ್, ತ್ರಿಪದಿ, ಪಟ್ಟದಿಗಳ ಚೈತನ್ಯ ಹೊಸಗನ್ನಡದಲ್ಲಿ, ತುಂಬ ಬಂದಿದೆ. ಹೊಸಗನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯದಲ್ಲಿ ವ್ಯಾಖ್ಯಾನ ಹಾಗೂ ನವೀನ ವ್ಯಾಖ್ಯಾಯ ಸಂಘರ್ಷ - ಸಾಮರಸ್ಯಗಳಿರದನ್ನು ಕಾಣಬಹುದು ಎಂದು ಡಾ. ಜ.ಎಸ್.ಎಸ್. ಸುಲಿದರು.

ಯಾವುದೇ ಸಾಹಿತ್ಯ ಕ್ರಾಂತಿಯ ಸಂದರ್ಭವೇ ಇರಲಿ ಅಲ್ಲಿ ಹೋಸ ಹೋಸ ಪ್ರೇರಣ ಪ್ರಖಾವಗಳಿಧ್ಯಾಗ್ರಹ, ಗುಪ್ತಗಾಮಿಯಂದ ಬಂದ ಪರಂಪರೆಯ ಪ್ರಜ್ಞೆಯನ್ನು ನಿರಾಕರಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಪರಂಪರೆಯ ಜೀವಸತ್ಯವನ್ನೇ ಒಟಿದುಕೊಂಡು ಬಂದದ್ದೆಲ್ಲ ಹೋಸತಾಗುತ್ತದೆ. ಅಂದಂದಿನ ಮನೋಧ್ವರ್ಮ ಹಾಗೂ ಕಾಲಧ್ವರ್ಮಕ್ಕೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಈನ್ಯದದ ಒರಿಯ ಕವಿಗಳಾದ ಬಿ.ಎಂ.ಶ್ರೀ., ಬೇಂದ್ರ, ಬೈ, ಲುವಂಪ್ರ, ಪ್ರ.ತಿ.ನ. ಅವರಪ್ರಯೋಗಗಳು ಒಳ್ಳಿಯ ನಿದರ್ಶನ. ನವ್ಯೋದಯ ಸಾಹಿತ್ಯಕ್ಕೆ ಪ್ರೇರಣ ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ರೋಮ್ಯಾಂಟಿಕ್ ಕವಿಗಳ ಕಾವ್ಯ ರೂಪ. ಬಿ.ಎಂ.ಶ್ರೀ. ಅವರು ಮಾಡಿದ್ದು ಬರೇ ಅನುವಾದವಲ್ಲ; ಉದ್ದೋಂದು 'ರೀತಿಯ ರೂಪಾಂತರ. ಶ್ರೀ ಅವರು ಹಾನ್ನಿತ್ಯ ಪ್ರೇರಣಯಂದ ನಮ್ಮ ಅನುಭವಗಳಿಗೆ ಯಾವ ಹೇಳಣಿ ರೂಪವನ್ನು ಕೊಡಲು ಸಾಧ್ಯ ಎಂಬುದರ ಸಾಧ್ಯತೆಗಳನ್ನು ತೆರೆದು ತೋರಿದರು. ಲುವಂಪ್ರ ಅವರ 'ಶ್ರೀ ರಾಮಾಯಣ ದರ್ಶನಂ' ಇದು ಒಂದು ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಅಧುನಿಕ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟಿಕೊಂಡು ಚಂಪ್ಯಾ ಮಹಾಕಾವ್ಯ. ಅವರ ಕಾದಂಬಿಗಳಲ್ಲಿ ಮಲೆನಾಡಿನ ಜ್ಞಾನಪದ ಸತ್ಯ ಸಮರ್ಥವಾಗಿ ತಕ್ಷಣಗೊಂಡಿದೆ. ಲುವಂಪ್ರ ಅವರನ್ನು ಒದುವಾಗ ನಮಗೆ ಪಂಪನ ನೆನಬಾಗುತ್ತದೆ. ಪಂಪನ ಹಾಗೆಯೇ ಲುವಂಪ್ರವರ ಕಾವ್ಯದಲ್ಲಿ ನಿಸರ್ಗ ರಮ್ಯತೆ ಹಾಗೂ ತಿಫ್ರವಾದ ಜೀವನಾನುಭೂವವನ್ನು ಕಾಣಬಹುದಾಗಿದೆ. ಹೊಸಗನ್ನಡ ಕಾವ್ಯದ ಭಾಷೆ ಸಂಸ್ಕೃತ, ಹಳೀಗನ್ನಡ, ಜ್ಞಾನಪದ ಮತ್ತು ಸಮಕಾಲೀನ ಭಾಷೆ ಇವೆಲ್ಲವನ್ನು ಮೃಗಳಿಂಧಿಕೆಂಬಿದೆ ಎಂದು ಡಾ. ಜ.ಎಸ್.ಎಸ್. ಅವರು ಹೇಳಿದರು.

ಭಾರತೀಯ ಭಾಷೆಗಳ ನಡುವೆ ಇಂದು ಸಂಪಾದ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ; ಹರಿಹರ ಎಂದೋ ತಮಿಳನ್ಗಾಂಗಿಗೆ ಸಂಪಾದ ನಡೆಸಿದ. ಮರಾಠಿ, ತೆಲುಗು ಭಾಷೆಗಳ ನಡುವೆಯೂ ನಮ್ಮ ಕವಿಗಳು ಆದಾನ ಪ್ರದಾನ ನಡೆಸಿದರು. ಇಂದು ಇಷ್ಟೆಲ್ಲಾ ಸಾಧ್ಯತೆಗಳಿರುವಾಗೆಲೂ ನಾವು ದೃಷ್ಟಿಗ್ರಾಹಿ ಬಿಟ್ಟರುವುದು ದುರದೃಷ್ಟಿಗೆ

ఎందవరు నుతిదరు. ఈ కావు సంవాద కాయ్కువుదల్ని డా. ఎనో. ఎసో. లక్ష్మీనారాయణ భట్టు, డా. బి. ఆరో. లక్ష్మినరావో, డా. జె.ఎనో. ఉపాధ్య, డా. మణమాలిని హగొ కన్నడ విభాగిద విద్యార్థి మిత్రరు పాల్గొందిద్దరు.

ಸ್ವರಶ್ರೀ ಪಂ. ಕೃಷ್ಣದೇವ ಸರದಾರ್ ಅವರಿಗೆ
ಸನ್ನಾನ

ಕರ್ತೃರ ಚೆನ್ನಮ್ಮುರ ವಂತಜರು ಸುಪ್ರಸಿದ್ಧ ಹಿಂದೂಸ್ವಾಮಿ ಸಂಗೀತ ವಿಧ್ಯಾತಿರೂ ಆದ ಸ್ವರ್ತೀ ಪಂ. ಪ್ರಭುದೇವ ಸರದಾರ್ ಅವರ 75ನೇ ವರ್ಷ ತುಂಬಿದ ಸುಸಂಧಭದ್ರದಲ್ಲಿ ದಿನಾಂಕ 11-11-2001 ರಂದು ರವಿವಾರ ಕರ್ನಾಟಕ ಸಂಖ್ಯಾ ಕಲಾಭಾರತಿ ವೇದಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಸಂಖ್ಯಾ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾದ ರವಿ ರಾ. ಅಂಚನಾರವರು ಶಾಲು ಹೆದಿಸಿ ಘಲವೈ ನೀಡಿ ಸನ್ನಾನಿಸಿದರು. ಸನ್ನಾನಕ್ಕೆ ಉತ್ತರ ನೀಡುತ್ತು ಹಂಡಿತ ಪ್ರಭುದೇವ ಸರದಾರರು ಮುಂಬಿಯಿಯ ಜನತೆ ಮತ್ತು ಈ ಕರ್ನಾಟಕ ಸಂಖ್ಯಾ ನನ್ನ ಪ್ರತಿಭೆಯನ್ನು ಮತ್ತೆ ಮತ್ತೆ ಗುರುತಿಸಿದೆ. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ನಾನು ಸಂಖ್ಯಾಕ್ರಾ ಜನತೆಗೂ ಚರ್ಚೆಯನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸಿದೆ. ಸದಸ್ಯ ನಾನು ಗೋವಾ ರಾಜ್ಯ ಸಂಗೀತ ಅಕಾಡೆಮಿಯ ನಿರ್ದೇಶಕನಾಗಿದ್ದು ಅಲ್ಲಿಯ ಸಂಗೀತ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಯನಿರತರಾಗಿವೆ. ಹಾಗಿದ್ದೂ ಗೋವಾ ಸಂಗೀತದಲ್ಲಿ ಮರುಭೂಮಿಯಂತೆ ಕಾಲುತ್ತದೆ. ಜನರಲ್ಲಿ ಆಸಕ್ತಿ ಇನ್ನಷ್ಟು ಮೂಡಬೇಕು. ಇದು ವ್ಯೋಚರ್ಯಾಗಿಸರ ಪ್ರಭಾವದಿಂದಿರ್ಲೇ ಏನೋ ರಾಸ್ಕಿಯು ಸಂಗೀತದಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲಿ ಒಳಪ್ಪ ಕಡಿಮೆ. ಇನ್ನಷ್ಟೇ ಈ ಮರುಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ಓಯಿಸಿಸಾ ನಿರ್ವಹಣಾವಾಗಬೇಕು ಎಂದು ತಿಳಿಸಿದರು. ಪ್ರಾರಂಭದಲ್ಲಿ ಕಲಾಭಾರತಿಯ ಸಂಯೋಜಕರಾದ ಪಿ.ಡಿ. ಬುದ್ರೆಯವರು ಸ್ವಾಗತಿಸಿದರು. ಹಿರಿಯ ಕವಿ ಬಿ.ಎ. ಸನದಿಯವರು ಹಂಡಿತ್ ಪ್ರಭುದೇವ ಸರದಾರರನ್ನು ಪರಿಚಯಿಸಿದರು.

ಅದೇ ದಿನ ಗಡಗಿನ ಪಂಚಾಕ್ಯಾರಿಸ್ಯಾಮಿ ಗವಾಯಿ
ಅವರ ಅಶ್ವಮಹಡಲ್ಲಿ ಬೆಳೆದ ಕನಾಡಿಕ ರಾಜೈಳೈತ್ಯವ
ಪ್ರತಿಸ್ಯಾಮಿ ಶುರಸ್ಯಾತ್ ಧಾರವಾಡದ ವೆಂಕಟೇಶ ಕುಮಾರ್
ಅವರಿಂದ ಹಿಂದೂಸ್ಯಾನಿ ಸಂಗೀತ ಗ್ರಾಲಿಯರ್ -
ಕರಾನ ಪರಂಪರೆಯ ಗಾಯನ ಕಡೆಗೆ ನಡೆಯಿತು.
ಇದು ಮುಂಬಿಯ ಸಂಗೀತ ಪ್ರಯೋಗಮಣಿಗೆ ಗಳಿಸಿತು.

ಕನ್ನಡ ವಿಭಾಗದ ಮುಂಬಯ್ಯ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ
ಹಾಗೆ ಸಾಹಿತ್ಯ ಬಳಿಗೆ ಮುಂಬಯ್ಯ ಇವರ ಸಂಯುಕ್ತ

ಆತ್ಮಯದಲ್ಲಿ ಇತ್ತೀಚಿಗೆ ಡಾ. ಎ. ಆರ್. ಆಹಾಯ್ದು
ದತ್ತಿ ಉಪನ್ಯಾಸ ಕಾರ್ಯ ಶ್ರವಣವನ್ನು
ಅಯೋಚಿಸಲಾಗಿತ್ತು. ಪ್ರೊ. ವಸಂತ ಕುಜ್ಞಿಗಾ ಅವರು
ಶಿವಿರ ಉಪನ್ಯಾಸ ನೀಡಿದರು. ಡಾ. ಎಸ್. ಕ. ಭವಾನಿ,
ಡಾ. ಜ.ಡಿ. ಚೋಡಿ, ಡಾ. ಶಾರದಾ ಗಣ್ಯಲ್, ಪ್ರೊ.
ವೆಂಕಟೇಶ ಹೆಚ್, ಬಿ.ಎಸ್. ಕುಕ್ಕಳ್, ಡಾ. ಗಿರಿಜಾ
ಶಾಸ್ತ್ರಿ, ಎಚ್.ಎಸ್. ಘೋಷಾರಿ, ಕರೀಮನೆ ತಂಭು
ಹೆಗ್ನೆ, ಸುಮಾ ದೃಷ್ಟಿನಾಥ್ ಅವರು ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆ
ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದರು. ಡಾ. ಸುನಿತಿ ತೆಪ್ಪಿ ಅವರು ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ
ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಡಾ. ಜಿ. ಎನ್. ಉತ್ತಾಪ್ತಿ ಅವರು
ಪ್ರಾಣ್ಯವಿಂ ಭಾಷಣ ಮಾಡಿದರು. ಪ್ರೊ. ಕ. ಆರ್.
ಆಹಾಯ್ದು ಅವರು ಸ್ವಗಮಿಸಿದರು. ಉದಳ್ಯು ಬಳ್ಳಾಲ
ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ನಿರೂಪಿಸಿದರು. ಎಚ್.ಬಿ.ಎಲ್. ರಾವಾ
ವಂಡಿಸಿದರು.

ಕಲಾ ಜಗತ್ತು ತಂಡಕೆ

ಕನ್ನಡ ವಿಭಾಗದ ಅಭಿವಂದನೆ

ಇತ್ತೀಚಿಗೆ ಉದ್ದುಪಿಯಲ್ಲಿ ನಡೆದ ಅರ್ಥಿಲ ಭಾರತ ಮಹಿಳಾರ್ಥಕ ಸ್ವಧರ್ಮಯಲ್ಲಿ ಆರು ಬಹುಮಾನಗಳನ್ನು ಪಡೆದುಕೊಂಡ ಮುಂಬಯಿಯ ಕಲಾ ಜಗತ್ತು ತಂಡದ ಸಾಧನೆಯನ್ನು ಕನ್ನಡ ವಿಭಾಗದ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯವು ಮುಕ್ತ ತಂಡದಿಂದ ಪ್ರಶ್ನಣಿಸಿದೆ.

ಕಲಾಜಗತ್ತಿನ ಕಲಾವಿದರು ಈ ವೃತ್ತಸ್ವಿಗಳನ್ನು
ಗೆಲ್ಲು ಪ್ರದರ್ಶನ ಮಾಡಲು ಸಮಸ್ಯೆ ಮುಂಬಿಯ ಕನ್ನಡಿಗರು
ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ನಾನಪಡುವಂತಾಗಿದೆ. ಹೊರನಾಡಿನ
ತಂಡವ್ಯಾಂದು ಒಳಾಡಿನಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡ ನಾಟಕವನ್ನು
ಪ್ರದರ್ಶಿಸಿ ಮೆಚ್ಚುಗೇ ಹಾತ್ರವಾದುದಲ್ಲದ ಅರು
ಲಂಗಗಳಲ್ಲಿ ಬಹುಮಾನಕ್ಕೆ ಹಾತ್ರವಾಗಿರುವುದು
ಹೆಮ್ಮೆಯ ಸಂಗತಿ. ಕಲಾಜಗತ್ತು ಸದಭಿರುಚಿಯ
ನಾಟಕಗಳನ್ನು ಕನ್ನಡಿಗರಿಗೆ ಉಣಿ ಬಿಡುತ್ತಿರುವುದು
ಶ್ವಾಫುನೀಯ ಅಂತ. ಕಲಾಜಗತ್ತಿನ ಸೂತ್ರಧಾರಿ
ವಿಜಯಕುಮಾರ ಶೆಟ್ಟಿ ಅವರ ವೃತ್ತಿಭೇ ಮತ್ತೊಮ್ಮೆ
ವಿಜ್ಯಂಭಿಸಿದೆ. ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚುನ ಸಾಧನೆಯನ್ನು ಈ
ತಂಡ ಮಾಡಲಿ ಎಂದು ಕನ್ನಡ ವಿಭಾಗ ಮುಂಬಿಯ
ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯದ ಮುಖ್ಯಸ್ಥ ಡಾ. ಜಿ. ಎನ್. ಉತ್ತಾಪ್ತ
ಅವರು ತಮ್ಮ ಅಭಿಸಂದರ್ಶನ ಸಂದರ್ಶದಲ್ಲಿ ತಿಳಿದ್ದಾರೆ.
ಮುಂಬಿಯ ಕನ್ನಡ ರಂಗಭೂಮಿಯ ಇತಿಹಾಸದಲ್ಲಿ
ಇರೋಂದು ದೊಡ್ಡ ಸಾಧನೆ ಎಂದು ಅವರು
ಕೊಂಡಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಬಹುಮಾನಿತ ಶರ್ತಯ್ಯಾ ನಾಟಕ
ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರದರ್ಶನವನ್ನು ಕಾಣಲಿ; ಇದೋಂದು ಉತ್ತಮ
ನಾಟಕ ಎಂದವರು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ವೃತ್ತಪಡಿಸಿದ್ದಾರೆ.